

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

În un an 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.

România, America și alte țări străine 11 cor. anual.

Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresă telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un ștr. petiu prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Tovărășiile la sate sau cooperativele.

Am amintit într'unul din numerele trecute, că dl Vasile C. Osvadă și-a înaintat Comitetului Asociațiunii raportul său despre cele aflate cu privire la tovarășii dela sate în Ungaria, România și Bucovina. Dănsul face totodată și propuneri, cum s'ar putea înfăptui mai bine ideea binefăcătoare a dlui Vasile Stroeșcu, ca în toate satele românești să se înființeze tovarășii de tot felul, cari să devină așezăminte îndemnătoare la cruțare și totodată de întărire economică a neamului nostru.

Lucrul fiind de o însemnătate deosebită, aducem și noi la acest loc la cunoștința cetitorilor noștri părțile mai însemnate din propunerile făcute de dl Osvadă, îndemnând totodată pe cei ce s'au mai ocupat și se ocupă cu ideea acestor tovarășii să-și spună și dănsii părerile. Pentru a face o ispravă bună, e lipsă de judecata tuturor celor pricepuți și doritori de înaintarea economică a poporului nostru, cu atât mai vărtos, că întărinându-ne tot mai mult în avere, și lupta pentru bunurile ideale, pentru cultura națională, o vom putea duce cu mai mulți sorți de izbândă la capăt.

În raport se propune, ca la conducerea mișcării pentru tovarășii să ia parte câte unul sau doi reprezentanți ai „Solidarității” (așa se numește însoțirea băncilor românești), ai Asociațiunii și ai bisericilor române, cari se vor pune în legătură cu puținii conducători de tovarășii, ce-i avem acum. În felul acesta am interesă dela început toate așezămintele neamului nostru. Pentru a porni lucrul cu tărie, să se înființeze încă acum la început un birou (o cancelarie) în Sibiu la Asociațiune, ai cărui membri să facă propagandă prin prelegeri populare la sate, prin scris, înființându-se chiar o foaie anume, fie deosebit, fie ca supliment (adaus) la altă gazetă. Tot biroul acesta ar pregăti statute pentru tot felul de tovarășii, regulamente, registre de contabilitate ș. a., adică aceea ce a făcut de mult Reuniunea de agricultură din comitatul Sibiului.

Pentru tovarășii existente și cele cari se vor înființa, biroul ar mijloci legături financiare cu băncile românești mai apropiate.

Ca să nu fie încurcături cu autoritățile, biroul va fi alăturat secțiunii economice a Asociațiunii, ceea ce ar fi în înțelesul statelor.

Biroul va fi condus de o comisiune anume compusă din membri ai secțiunii economice ai Asociațiunii, din reprezentanți

ai „Solidarității” și ai consistoarelor noastre, precum și din câțiva conducători de tovarășii sau oameni, cari s'au interesat mai mult de ele.

Membri acestei comisiuni, precum și alți conducători de tovarășii, vor ține și prelegeri populare.

Având trebuință de oameni, cari să priceapă rostul tovarășilor, trebuie să ni-i pregătim. Mai bine s'ar face lucrul acesta în seminariile noastre, căci preoții și învățătorii vor fi apostolii firești ai tovarășilor. Aici, persoane anume chemate, vor ține cursuri de cel mult șase zile.

Principiile, de cari ar trebui să fie conduși cei ce vor alcătui statutele, să fie următoarele:

1. În tovarășii să se primească numai membri, cari sunt convinși și pricep foloasele corporațiunii.

2. Răspunderea membrilor să fie numai până la de cinci ori capitalul subscris.

3. Capitalul, ce-l depune fiecare membru, să se hotărască cum e în România, lăsând fiecăruia la bunul său plac să depună cel puțin 20 cor. și cel mult 3000 cor., pe cari să le plătească în rate lunare sau trimestrale (la trei luni) sau semestriale (la 6 luni) sau anuale, dar așa ca după trei ani capitalul subscris să fie plătit.

Dividendul va fi de cel mult 8% (la sută), iar pentru depunerile spre fructificare se va da o dobândă de cel mult 6%.

4. Cercul de muncă al unei tovarășii să se mărginească la o singură comună sau la cel mult un cerc notarial. În felul acesta s'ar împedea prefacerea tovarășilor în așezăminte de speculă, cu funcționari mulți, cu consilii, direcțiuni și alte întocmiri, cari le-ar mânca partea cea mai mare a venitului curat.

5. Fiecare tovarășie să fie obligată să-și formeze un fond de rezervă. Bani acestui fond de rezervă să nu se întrebunțeze la operațiunile tovarășiei, ci pe ei să se cumpere hârtii de valoare (cum sunt scrisurile fonciare ale Albinei).

6. Tovărășiile cu un capital sub 5000 cor. nu pot plăti pe consilieri nici alți funcționari, afară de contabil-cassier.

7. În statutele fiecărei tovarășii să se prevadă, că de îndată ce se va înființa centrala sau centralele tovarășilor, ea se obligă să între ca membră la centrală, subscriind pentru fiecare număr de 20 de membri o cvotă de 50 cor. Făcându-se astfel membri, vor fi supuse controlului centralei. Și până la înființarea centralei va contribui fiecare tovarășie cu o sumă anumită pentru susținerea biroului central.

8. În statutele tovarășilor de credit (ale băncilor populare) să se prevadă și

înființarea altor fel de tovarășii, de pildă pentru vânzarea de bucate, poame și altele, pentru cumpărarea de mașini, vite de prăsilă, semințe ș. a.

Nici un membru al tovarășiei, oricare ar fi capitalul său, nu poate avea mai mult decât un vot sau cel mult două, dacă va mai avea și o împuternicire (plenipotență).

Ceialalți paragrafi din statute vor fi după cele ce s'au aflat de bune până acum precum și după hotărârile legii comerciale.

Controlul tovarășilor s'ar face prin birou, apoi prin centrale.

La început se vor forma tovarășii de credit, adică bănci populare, apoi vor urma celelalte feluri de tovarășii.

Tovărășiile vor lucra în legătură cu banca românească cea mai apropiată. Înființarea tovarășilor ar contribui și la contopirea micilor bănci pe acțiuni cu una mare.

Se înțelege, că întreaga acțiune (lucrare) cooperativă s'ar face treptat și cu chibzueală. În ajutorul tovarășilor vor veni băncile românești, punându-le la îndemână capitalurile trebuincioase.

Pentru munca dela început sunt cele 50 de mii de coroane dăruite de binefăcătorul Vasile Stroeșcu. Socolind, că biroul și cursurile ar dura doi ani, cheltuielile ar fi de 20 mii de coroane. Cu 10 mii de coroane s'ar ajuta înființarea alor 50-60 de tovarășii. Restul de 20 de mii de coroane se va folosi pentru înființarea centralei.

Acestea sunt propunerile dlui Osvadă, pe cari le-a prezentat Comitetului Asociațiunii. Rămâne acum, ca toți cei chemați să chibzuească asupra lor și să-și spună părerea. Foaia noastră își deschide bucuros coloanele pentru discutarea acestei chestiuni așa de însemnate pentru viitorul nostru și credem, că tocmai preoții și învățătorii noștri, cari vor fi conducătorii firești ai tovarășilor, se vor grăbi a o lumina.

În legătură cu acestea mai amintim următoarele: În ședința trecută a comitetului central al Asociațiunii s'a ales o comisiune, care să desbată mai deaproape asupra celor propuse de dl Osvadă. Aceasta comisiune s'a intrunit la Blaj în Duminica Floriilor. Aici s'a constituit sub prezidenția dlui Negruțiu, profesor în Blaj, dar asupra celor desbătute nu s'a adus nici o hotărâre în cauză, rămânând ca aceasta comisiune să se întrunească din nou la Sibiu în Duminica Tomii, ceea ce s'a și întâmplat.

După cum suntem informați, în ședința din Duminica trecută, comisiunea a desbătut deaproape asupra propunerilor dlui Osvadă. Unele propuneri au fost primite și de comisiune, iar altele s'au mai schimbat.

Comisia și-a înaintat raportul său Comitetului central al Asociațiunii, care în zilele acestea va ține ședință, pentru a lua în dezbateră și a aduce o hotărâre în afacerea tovărășilor.

După informațiile, ce le avem, lumea de-afară așteaptă cu un viu interes hotărârile comitetului central, mai cu seamă, că e vorba de intruparea unui plan, care va putea aduce mult bine masei populii. Pe de altă parte comitetul va trebui să hotărască asupra modului, cum se vor folosi cele 50 mii dăruite deja de marele Stroescu, dimpreună cu cele 100 de mii făgăduite de el, tot spre acest scop.

Având în vedere marea însemnătate a acestei chestiuni, credem că lucrurile mărunte — ce se ivesc totdeauna la ocazii de acestea — vor fi ușor lămurite și delatrate, ca astfel să triumfeze o idee, care pentru masele populii numai de folos poate fi.

Biserica greco-catolică maghiară. Foile din Budapesta vestesc, că Papa dela Roma și-ar fi dat în principiu învoirea pentru înființarea unei episcopii greco-catolice maghiare, care să se clădească pe ruinele bisericii noastre naționale. Sfărmată biserica unită, îi va veni rândul bisericii greco-orientale și cu asta guvernele din Budapesta, cari chibzuesc pentru noi numai măsuri de distrugere, de nimicire, ne vor fi spart și cea din urmă cetate, în care se adapostia firea noastră românească.

Hotărârea Papei dela Roma e dată „în principiu“, ceea ce va să zică, că „s'ar putea“ înființa o biserică greco-catolică maghiară. E de datoria tuturor fruntașilor noștri, clerici și mireni, ca să lucreze neam, ajutați de întreaga națiune românească, pentru a face ca hotărârea smulsă Papei prin informațiuni mincinoase să rămână veșnic dată „în principiu“. Aceasta va fi cu atât mai ușor, că însuși Românii, cari și-au uitat limba și din nepăsarea autorităților bisericavești, au protestat și protestează contra batjocurii, ce li se aduce spunându-li-se, că ei n'ar fi Români.

Înființarea unor biserici maghiare cu credincioși din neamul nostru ar fi începutul morții noastre. Cine va cuteză să iese asupra sa blăstămul neamului și al istoriei pentru aceasta faptă monstruoasă?

Pentru Deșteaptă-te Române cântat la Făgăraș. La timpul său am dat știrea, că cântiva din fruntașii noștri, cari au cântat „Deșteaptă-te Române“ în adunarea comitatului Făgăraș, au fost condamnați la închisoare de stat. Ei au făcut apel la Curtea de apel (tabla) din Murăș-Oșorheiu. În urma motivelor aduse de avocatul Românilor, dl Dr. Romul Boila din Dicio-Sânmărtin, Curtea de apel a nimicit sentința tribunalului și a însărcinat pe un jude al ei să facă o nouă cercetare, pentru că să vadă, dacă Românii au cântat, ca să demonstreze sau au cântat de năcaz pentru nelegiuirile cele mari făptuite contra lor la alegerile dietale. Totodată să afle și ce anume strofe din „Deșteaptă-te Române“ ce s'au cântat.

Minciunile împăcării. Foile jidano-maghiare începuseră să scrie de nou despre o apropiere a Românilor de guvernul din Budapesta. Orice om cu scaun la cap

putea să vadă, că e vorba de minciuni, căci azi mai puțin ca oricând s'ar putea apropiă Românii de dușmanii lor, cari vor să le spargă și bisericile. Dar ca să nu cadă cineva în rătăcire — de fleacuri ca al de Mangra, Brote, Vlaicu nu vorbim — un membru fruntaș al Comitetului nostru național a spus, că nu poate fi vorba de o apropiere a Românilor de Maghiari, până nu vor încetă fărădelegile guvernelor ungurești.

O nouă fărădelege a pregătit ministrul școalelor Zichy. El a pus să se tipărească niște formulare de certificate (atestare, testimonii) școlare, prin cari să se adeverească despre elevii, cari termină școla primară, că știu ungurește după cum cere legea barbară a fariseului Apponyi. Dacă ar fi vorba să se întrebuițeze aceste certificate la școalele lor, n'ar fi nimic. Dar ministrul a avut îndrăzneala să trimită aceste certificate și Consistoarelor noastre românești, ca să le întrebuițeze și la școalele noastre confesionale, cu toate că sunt făcute numai în limba maghiară și cu tricolorul maghiar pe ele. Prin aceasta se calcă paragraful 7 din legea nr 46-a din anul 1908, unde se spune apriat, că ceice susțin școalele au dreptul de-a face aceste certificate în limba lor maternă, pe lângă textul maghiar.

Sperăm, că autoritățile noastre vor respinge cu indignare aceasta nouă neobrăzare a ministrului șovinist.

După cum vedem din „Telegraful Român“, Consistorul din Sibiu a și făcut pașii de lipsă, pentru că drepturile limbei noastre să fie respectate în aceste certificate școlare.

Ciangăii pleacă — dar nu cei din Săcele, ci cei aduși din Bucovina în nenorocitul comitat al Hunedoarei, unde li s'au dat moșii și li s'au făcut toate înlesnirile pe banii statului așadară și ai noștri! numai ca să înmulțească „neamul“. Grozii și baronii, cari s'au folosit de prilejul de-a face niște gheșefturi mari cu banii statului, și altminteri datori vânduți, și-au vândut din moșii cu preț întreit statului, care a adus Ciangăii din Bucovina. După cum spun foile jidano-maghiare, Ciangăii aceștia au fost jumuliți tot de „patrioși“ așa de rău, încât cei din Cristur sunt hotărâți să plece înapoi la Bucovina. Oamenii, cari nu și-au câștigat prin muncă proprie averea, n'o pot duce nicăiri, căci au fire de orbiți, fie grozi, fie Ciangăii.

Lipsă de bunăcuviință față de tricolorul României. Pe când Maghiarii, cari trăesc în număr mare prin orașele României, unde câștigă frumoase parale, pot întrebuiți în dragă voce colorile Ungariei, fie pe la haine, fie pe steaguri, de cari au societățile lor, — poliția din Arad a vrut să și arete prostia obișnuită la noi față de doi domni din România. Aceștia pleaseră cu automobilul din România la Paris (Franța). După cum e obiceiul în toată lumea civilizată (nu în Ungaria), ei au pus la automobile câte un steguleț mic în colorile României (nu așezate, cum sunt colorile noastre și ale Transilvaniei). Până în Arad au scăpat, dar aici s'a găsit un om dela poliție, care s'a spăriat de aceste

colori și repezindu-se la domni din automobil sforăind a cerut îndepărtarea acelor stegulețe, căci altminteri se întunecă „ideia“ (adecă se luminează besna). Polițaiul va fi desigur decorat și avansat.

Din Croația. Cuvai, sluga guvernului din Budapesta, și-a început munca de încătușare a Croaților dornici de-a scăpa de robie. Când se numește un comisar regal preste o provincie, încetează libertatea presei și libertatea întrunirilor. Ne putem ușor închipui, ce va fi acum în Croația, unde și așa libertatea presei e mai mult o minciună, ca și la noi în Ungaria și Transilvania. Gazetelor nu le este iertat să scrie nimic, ce nu e pe placul poliției, care cenzurează (adecă cetește și șterge tot ce nu-i place), tot ce vrea să scrie un redactor.

Oamenii se feresc de-a vorbi despre tirănia din Croația, temându-se, că vor fi spionați. Pe Maghiarii și Jidanii pripășiți în Croația îi încunjură toată lumea. Se pare, că Croații pregătesc un boicot în contra tuturor mărfurilor venite din Ungaria, cari de altminteri nu sunt prea multe.

Iosipovici, fost ministru croat în ministerul din Budapesta, spune, că vina pentru ura Croaților contra Ungariei o au guvernele ungurești, cari meru au lucrat, ca să subjuge pe Croați economic, mai ales cu ajutorul căilor ferate, pe cari le-au făcut anume astfel, ca Croații să nu tragă folos pentru comerțul lor. Afară de aceea la căile ferate au trimis tot funcționari străini, ba au căutat să vâre tot mai mult și limba maghiară, care n'are ce căuta în afacerile Croației. Nu e mirare, că crește tot mai mult numărul Croaților, cari vreau să se rupă de Ungaria și să se împreune cu Austria sau să formeze cu Bosnia, Herțegovina și Croația o țară nouă, înlocuind dualismul cu trialismul.

Slavii din Austria (în meru adunări de protestare contra nelegiuirilor din Croația. Ei vor interpela (face întrebare) și în dietele din provinciile austriace. În Dalmatia guvernul a început să confişte (să oprească) gazetele croate, cari scriu foarte aspru împotriva fărădelegilor din Croația.

O mare agitație domnește și în Serbia. La Belgradul sârbesc, guvernul din Budapesta vrea să deschidă un muzeu comercial pentru mărfuri din Ungaria. Gazetele din Serbia au pornit o mare agitație contra acestui muzeu și declară vânzător de neam pe celce va călca în el. Ele provoacă și pe regele Petru să nu cumva să ia parte la deschiderea lui, căci altminteri se va răsvrăti întreaga națiune sârbească, care nu poate avea legături cu o țară, în care frații lor sunt asupriți. Se știe, că Croații vorbesc aceeași limbă, ca și Sârbii, numai după religie se deosebesc, fiind Croații romano-catolici, iar Sârbii greco-orientali.

Din dietă.

După vacanța de Paști, dieta a ținut ședințe, având la ordinea zilei discuția proiectului de reformă militară. Prima ședință a avut loc Vineria trecută.

Partidele opoziționiste și în deosebi cel justhist s'au prezentat la ședință aproape în număr complet și se observă, că deputații sunt pregătiți pentru continuarea unei obstrucții înverșunate.

Partidul justhist a venit pregătit cu scopul să atace din nou guvernul silindu-l

să se lase de continuarea discuțiunii reformei militare.

Chiar la începutul ședinței, înainte de a se intra în ordinea de zi, deputații justhiști au propus mai multe votări nominale între cari și aceea privitoare la concediul deputatului justhist Lovaszi.

Propunerea privitoare la votările nominale produc un mare sgomot în sală. Președintele refuzând această propunere, opoziția protestează cu multă energie. (*Votare nominală* este aceea, când deputații trebuie să voteze tot unul după altul. Prin asta se perde foarte mult timp. Pe când la lucruri mai mărunte se obicinuesc votările pe față, când se constată îndată că atâția deputați sunt pentru o propunere, iar atâția sunt contra. Dar dacă unii deputați cer *votare nominală*, atunci aceea trebuie să se întâmple, chiar și la lucruri mărunte, așa spune regulamentul dietei. De acest mijloc se și folosesc deputații, cari fac obstrucție (gălăgie în dietă), prin ceace împiedecă foarte mult desbaterile și se pierde timpul cu nimicuri.)

Opoziționiștii recurg apoi la un alt sistem de a obstrua.

Deputații Ioan Iusth (fiul lui Iuliu Iusth), contele Teodor Battyanyi și Hollo cer ca să vorbească, înainte de ordinea de zi, în chestia absolutismului din Croația.

Samuel Bakonyi cere să vorbească cu privire la manifestul împăratului către națiune, dat cu prilejul numirii din nou a guvernului Klauen-Hedervary.

Geza Polonyi cere cuvântul în chestia întâmplărilor din Croația.

Președintele Navay declară, că nu va da cuvântul nici unui orator, care dorește să vorbească afară de chestiunea dela ordinea zilei.

Opoziționiștii provoacă un sgomot uriaș. Se aud șuerături și cuvinte injurioase la adresa președintelui și a guvernului. Sgomotul ține mult timp. — Făcându-se liniște, justhiștii și celelalte partide opoziționiste cer ședința secretă. (Când se ține ședința secretă publicul străin trebuie să iese afară, rămânând numai deputații singuri, ca astfel să se poată certa și mai și...)

Camera, după o scurtă consfătuire, admite ședința secretă. Înainte de începerea acesteia se produce o vie discuție foarte agitată între deputații justhiști și preșe-

dintele Camerei. În cursul acestei discuțiuni președintele Navay a chemat la ordine pe Iuliu Justh.

Camera intră apoi în ședința secretă, care însă e, de scurtă durată. — În curând se deschide iarăș ședința publică, care a continuat apoi tot agitată.

În ședința următoare, care s'a ținut Sâmbătă, scandalul a fost și mai mare. Opoziția a făcut din nou obstrucție prin propuneri și prin vorbiri lungi. Când vorbea opoziționalul Sümegi (Simeghi), guvernamentalii urlau, mai tare ca toți însă Jidano-Farkas Pál, deputatul Sașilor, Jidano-Maghiarilor și vânduților din cercul Orăștiei. Sümegi i-a strigat: „Mai cutezi să vorbești și tu, care ai cel mai murdar mandat din Ungaria?” Alt deputat a strigat: „Taci Jidane!”

Se vede deci, că și deputații maghiari recunosc, că în cercurile românești deputații guvernamentali au reușit numai prin mijloace murdare. Dar pentru aceea, când au fost coaliția lui Kossuth-Appony-Andrassy la putere, tot prin murdărie au reușit și ei. (Cetește și la „Ultime știri“.)

Irlanda.

Intr'un număr de mai înainte am fost dat știrea, că guvernul englez a pregătit un proiect (plan) de lege, prin care se recunoaște provinciei Irlanda autonomia (neatarnarea), adecă o dietă provincială, cum are și Bucovina și cum pretindem și noi pentru Transilvania. Atunci am arătat, ce luptă strajnică au dus și duc Irlandezii de sute de ani pentruca să-și câștige de nou libertatea lor națională.

Săptămâna trecută, guvernul englez a prezentat proiectul de lege amintit, numite Home Rule. Lupta pentru el s'a și pornit, mai ales în Irlanda, unde în decursul veacurilor s'au așezat și mulți Englezi. Intocmai ca la noi în Transilvania, Banat, Bihor și Maramurăș, unde preste vechiul popor românesc au venit și neamuri venetice. În Irlanda se țin adunări populare, la cari iau parte sute de mii. Englezii de acolo luptă pe toate cărările, ca să împedecă votarea legii drepte, dar și Irlandezii sunt hotărâți mai mult ca oricând pentru a face să biruească dreptatea.

Irlandezii nu se mulțumesc numai cu

lupta politică, ci au pornit și lupta pentru limba lor cea veche galică sau celtică. În cursul veacurilor de asuprire barbară, ei și-au pierdut limba, cum și-au pierdut-o și la noi mii de Români în Săcuime, apoi în părțile de lângă Tisa ale Ungariei. Fruntașii lor naționaliști au înființat o mare Societate culturală pentru învățarea limbii galice. Societatea are până acum 700 de sucursale (filiale) cu *trei sute de mii de membri*, cari învață regulat limba galică. Ea mai are 137 învățători ambulanti (cari merg din loc în loc) și 1500 de școale galice cu *47 mii de școlari*. În America, unde trăiesc milioane de Irlandezi, sunt patru universități, la cari se învață și în limba galică.

Când cetim despre lupta aceasta uriașă pentru limba și libertatea națională, pe care o poartă de veacuri un popor de trei milioane de suflete și când vedem ce jertfe uriașe aduc toți Irlandezii, bogăți și săraci, învățați și neînvațați, trebuie să ne gândim și noi Români din Transilvania și Ungaria, cari suțem mai mulți decât Irlandezii în Irlanda, la o întetire mai mare a luptei noastre naționale și mai ales și la scăparea din ghiarale străinismului a Românilor, cari și-au uitat limba. Aici sunt datoare mai ales bisericile să se îngrijescă pentru învățarea limbii, înființând cu ajutor dela centru școale naționale confesionale sau cel puțin *școale de religie*, cum a recomandat părintele protopop Stanciu.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Beclean (com. Solnoc-Dobăca). Cât de mare e dorul de cultură în poporul nostru s'a dovedit în mod deosebit de îmbucurător și în despărțământul Becleanului, înființat abia în Noemvrie anul trecut. Români din comunele acestui despărțământ sunt năcăjiți, storși de lipitori străine, cari s'au infipt printre ei. Cărturarii partea cea mai mare sunt niște nenoroști imbibati cu cultură mincinoasă jidano-maghiară, așa că necunoscând ceace a produs cultura românească, cred că poporul nu poate fi ridicat nici odată din întunec.

Dar s'au înșelat acești înstrăinați în credința lor, căci abia au trecut trei luni

Cu paloșul. 16

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosetti.

(Urmare.)

VII.

In care facem cunoștința unui popă sătul de popie.

Vidra era să reîntre în crâșmă când zări, venind despre valea Tazlăului, în umbletul cel mare, un preot călare pe un cal murg.

Ea rămase pe loc și preotul nu oprise încă bine calul când îl întrebă răpede, cu glasul tremurând:

— Ce s'o întâmplat? Cum îi este?

— S'o întâmplat ca totdeauna, răspunse preotul descălecând și încredințându-să că sunt singuri, i-am pus pe fugă și am luat banii.

— Dar el, nu-i rănit?

— Nu știi că viața lui este vrăjită și că nu se atinge de el nici paloșul, nici sulița, nici săgeata? Ii teafăr și în curând trebuie să fie aice.

Vidra răsuflă lung.

Noul venit era un preot de vr-o treizeci și cinci de ani, de statură mijlocie, dar spătos. Pletele și barba îi erau negre ca pana corbului, fața rumenă, cu sprâncene stufoase și ochii negri, cu nasul mare și gros, s'ar fi putut numi frumoasă de n'ar fi fost stricată de o gură mare cu buze groase și vinete.

— Chiamă pe cineva să-mi adăpe calul și poroncește să mă se deie un ulcior de vin vechiu că nu mai pot de sete.

Vidra, reintrând în crâșmă, deschise ușa ce dădea în sala dinlăuntru și chemă pe un argat și pe o slujnică care veniră îndată.

Ea poronci celui dintâiu să îngrijească de calul părintelui, iar celei de a doua să scoată din pivniță un ulcior de vin vechiu.

După ce se aduse vinul, preotul se

puse pe scaunul pe care șezuse Hans și, turnând din ulcior în ulcică, dădu îndată pe gât tot coprinul ei.

— Bun vin, zise el, pocnind din limbă, și umplând ulcica pentru a doua oară.

— Dar spunem cum s'au petrecut lucrurile și dacă lupta o fost grea, întrebă Vidra care nu-și putea stăpâni nerăbdarea.

— Cum s'o întâmplat? Știi că Părintele Isaia trimisese în toate părțile să caute pe Căpitan care nu se găsea năcăirea. Văzând că banii pleacă dela Neamțu la Piatră și că nu s'aude nici o veste dela Căpitan, Părintele poroncește lui Petrea Cărăbuș să adune câți oameni va putea la Buhalnița, în strămtoare, și să năvălească asupra feciorilor Domnești, Dragomir și Ștefan când vor trece pe acolo. Dar, pe de altă parte, trimite pe Matei Ursu cu vr'o trei-zeci de oameni să prade casele unor sfetnici de ai lui Vodă pe Șomuz, cu poroncă s'o iee dela gura Șomuzului în sus, făcând larmă mare că el este Păunașul Codrilor și purtând pene de păun în că-

dela înființarea acestui despărțământ, și vrednicii lui conducători au și avut bucuria să vadă înscriindu-se aproape trei sute de membri, mai toți țărani. Lacrimi de bucurie s'au arătat în ochii frunțașilor, când au văzut, că în satele, unde țineau prelegeri populare, veniau chiar și femei și copii și cereau să fie înscriși ca membri ajutători, ca să capete cărți de citit.

Și în despărțământul acesta s'a dovedit, că cei mai buni luptători pentru răspândirea culturii naționale românești sunt mai ales preoții, cari au dat meretă mână de ajutor. După cum se vede din raportul secretarului, s'au distins părintele protopop Teodor Cotușiu din Diug și preoții Teodor Moldovan din Măgheruș și Ilie Gordon din Cristurul Becleanului.

În cele trei luni de muncă s'au înființat 13 agenturi în comunele Beclean, Uizalău, Diug, Chinza, Cristur, Rusu-de-sus, Ienciu, Bidiu, Măgheruș, Bendin, Tirlișna, Caianul mic și Chetiu, apoi trei biblioteci populare în Diug, Beclean și Măgheruș și un curs de analfabeți în Uizalău Chenchișulți. S'au ținut 30 de prelegeri populare de d-ții Dr. Iulian Chitul, Dr. Aurel Iuga, Teodor Cotușiu, Ioan Botea, Dr. Oct. Pavel, Petru Rebrean, Nic. Candela, I. Cărcu și Vasile Tergoveț. S'au înscris 255 membri ajutători și 40 ordinari.

Frumoasă muncă! Ea va aduce de sigur roadele așteptate, dacă cei chemați, preoți, învățatori și advocați nu vor slăbi în desvoltarea ei.

Știri politice din străinătate

Războiul italo-turc. Din izvor turcesc se vestește, că trupele turco-arabe au avut mai multe ciocniri cu cele italiene. La Tobruce Italianii au fost siliți să părăsească întariturile lor, pe cari le-au ocupat Turcii și Arabii. Italianii desmint însă știrile acestea, spunând, că ei au învins. Lucrul nu se poate controla, căci comandantul trupelor italiene din Tripolitania au oprit trimiterile telegramelor, cel puțin a acestora, cari nu sunt pe placul lui.

Într'aceea Arabii au început să se obișnuiască cu aeroplanele italiene, din cari plouă bombe asupra lor și asupra taberelor lor. De curând niște soldați turci, buni țintăși, au nimerit cu gloanțe în mo-

torul (mașina) unui aeroplan italianesc, care s'a prăbușit la pământ dintr'o înălțime mare. Aeroplanul (celce era în aeroplan) s'a prăpădit. Ei se mai apără și altminteri de primejdia, care le vine din aeroplane. Când văd cu ochianele, că vine un aeroplan, fug din tabără și se ascund în apropiere. Cel din aeroplan dă drumul la bombe deasupra tabărei, dar acestea nu fac nici o moarte de om, ci răscolește numai pământul și răstoarnă câteva corturi.

De altminteri nici svonurile de pace nu mai înțetează, cu toate că Italia ține morțiș, ca Turcia să-i lase Tripolitania pe vecie, iar Turcii de altă parte declară, că asta nu o vor face niciodată.

Maroco. Cetitorii nostri mai vechi își vor aduce aminte, că era o vreme, când aproape nu era număr de foaie, în care să nu amintim ceva despre Maroco. Maroco e o împărăție mare în partea de meza-noapte-apus a Africii lângă Oceanul Atlantic și Marea-Mediterană. La răsăritul ei se află Algeria, stăpânită de Francezi. La meza-noapte, despărțită numai prin strâmtoarea de mare dela Gibraltar, e Spania. Locuitorii Marocului sunt toți de religia mohamedașă.

Franța, dar și Spania, își pusese de mult ochii pe împărăția aceasta. Lucrul mergea însă greu, căci mai ales Germania nu voia să sufere cuprinderea acestei țări, temându-se, că nu va mai putea face negoț, așa cum vrea, cu locuitorii ei. Anul trecut era p'aci să izbucnească un războiu între Franța și Germania, cea dintâiu ajutată și de Anglia. Dar s'a făcut o învoială: Franța da Germaniei o întindere mare de pământ în alta parte a Africii și în schimb rămâne stăpâna preste Maroco. Deocamdata țara aceasta își va păstra pe Sultanul ei, care va avea și ministri, dar nu va putea face nimic fără învoirea guvernatorului francez, numit prezident general. Dacă vor izbucni răscoale sau vor fi altfel de turburări în țară, Franța poate trimite acolo oricâtă armată va voi. În modul acesta s'a isprăvit cu neînțelegerile dintre Puterile europene cu privire la Maroco. Franța mai are să se înțeleagă acum și cu Spania, care stăpânește de sute de ani câteva orașele la țarmul de meza-noapte al Marocului.

tele cu banii și cu pieile cele scumpe, după ei rămășița strânsurii și, la coadă, al doilea steag de slujitori. Noi eram așezați de amândouă părțile drumului, supuși după stânci și copaci. Căpitanul o lăsat slujitorii cari mergeau înainte să treacă de noi și apoi o dat semnul din corn să începem năvala. Într'o clipă arcașii noștri, trăgători aleși, unul și unul, au dat jos pe slujitorii cari mergeau în cap și am năvălit cu toții strigând: Iată Păunașul Codrilor? Iată Păunașul Codrilor! Oamenii de strânsură îndată au dat dosul, băgând o nerânduială cumplită în steagul cel întâiu de slujitori. Aceștia, amestecați fiind cu ei în învălmășala aceea, nu știau cum să se apere și deși unii din ei s'au luptat vitejește, după puțină vreme au purces în risipă lăsându-ne stăpâni pe care. Țăranii venind după cară fugise și ei și dăduse peste al doilea steag de slujitori, care, voind să vie mai curând în ajutorul tovarășilor lor, au început să taie în țărani, iar aceștia se apărau și căutau să treacă cu sila prin slu-

ciula. Dragomir și Ștefan, pierzând o zi în Piatra în desfătăși, după obiceiul lor, le-o și venit veste că Păunașul Codrilor pradă pe Șomuz, căci Părintele s'ingrijise ca vestea să se răspândească cât mai răpede. Auzind ei de asta s'au bucurat tare și au plecat fara grijă după amiază. Dar, cu o zi înainte de plecarea lor, iată că sosește și Căpitanul la noi care eram mai bine de două sute, în codru, la Buhalnița. Ștând că au de gând să facă cel întâi popas de noapte la Pângărați, ne-am așezat în strâmtoare, sub vârful Bisericii, la Buhalnița, unde am stat ascunși ieri noapte și ieri până aproape de prânz. Feciorii lui Vodă plecase din Piatra fără de grijă căci, precum îi-am spus, credeau pe Păunaș în altă parte. Aveau cu ei două steaguri, vr'o sută cincizeci de slujitori ai Curtii și ca două sute de oameni de strânsură din satele ce ascultă de Cetate.

Înainte mergeau vr'o cincisprezece slujitogi, în urma lor vr'o sută de oameni de strânsură, apoi un steag de slujitori cu căru-

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad). Astăzi, în vremea democrației (când popoarele sunt stăpâne), nemeșii, cari tot ei au puterea în mână, văzând, că zi de zi pierd teren, sunt stăpâniți de o teamă infrigurată. Sub masca falsă a intereselor naționale maghiare se leagă de supremația maghiară. Poporul maghiar, care în totalitatea sa este democrat și el, nu râvnește la supremație peste concetățenii lui de altă naționalitate, ci ar primi bucuros democratizarea patriei, din care ar eși egalitate, libertate și indestulșirea tuturor. Dar nemeșii deținători ai puterii, în interesul lor propriu, îl povățuesc pe poporul maghiar pe căi condamnabile, îl strică și sumuță asupra celorlalte națiuni conlocuitoare sub pretextul mizerabil, că acelea primejduesc existența națiunii maghiare. Aceasta e în contra marelui adevăr istoric, care dovedește, că națiunile de sub coroana sfântului Ștefan au trăit de o miie de ani în patria comună în pace și bunăînțelegere și dacă s'a jvit cândva neînțelegere și dușmănia între ele, apoi într'adevăr asta a fost totdeauna numai urmarea apucăturii diabolice a dușmanilor fericirii popoarelor, cari își vânează interesele lor de clasă sub pretext de luptă de rasă.

Acum șovinștii și-au propus a intra mai adânc în sfânta cetate, în biserică noastră națională cu înființarea episcopatului gr.-cat. maghiar.

Străbunii nostri în lupte mărețe, pline de martiriu, dar glorioase, ni-au apărât limba, naționalitatea și religiuinea. Noi, aceasta limbă, simbolul și atributul naționalității noastre, religiuinea și datinile noastre naționale le-am moștenit ca moaște sfinte dela strămoșii noștri, aparându-le și păstrându-le în cursul veacurilor petrecute în mari primejdii. Credincioși acestor tradiții, suntem datori a le pazi și apăra spre a le lasă moștenire urmașilor noștri ca lucruri sfinte. Iar acelora, cari voesc să ne împiedece întru aceasta, le zicem cu străbunii noștri: „hic niger est, hunc tu Romane caveto!“, pe românește: „acesta e negru (la suflet), de el tu Române te fereste!“

Făcând așa, nu ne vom teme, că perim. *Gheorghe Pop de Băsești.*

Ajungând peste ei și celelalte două cete în risipă, era o ingramădeală și o amestecătură cumplită, așa, că, când i-am ajuns, au luat-o cu toții la fugă ucigându-se unul pe altul pentru a ieși mai degrabă din strâmtoare. Dragomir și Ștefan au scăpat cu mare nevoie. Pe cel dintâiu era cât pe ce să-l ajungă Căpitanul și o puțin scăpa numai fiind-că, văzând primejdia stăpână-seu, un slujitor s'o aruncat cu paloșul asupra Păunașului, plătind apoi cu viața îndrăzneala lui. Banii s'au împărțit pe loc, iar pieile și partea Căpitanului s'au trimis cu zece oameni aleși și cu Paisie la taințele*) lor.

— Și Mihai vine astăzi?

— Până la noapte trebuie să cadă nezmintit. Ar fi sosit de mult, de nu s'ar fi dus cu Petrea Cărbușu până la Bacău, nu știu pentru ce. Dar ulciuru-i gol, fă bine și pune să-mi mai scoată unul, că nu mi-am putut încă astămpăra setea.

*) ascunzătorile

(Va urma).

Literatură și știință

Nana.

Icoană din popor într'un act.

De Maria Cuntan.

(Urmare).

SCENA IV.

Jutarul satului, intră cu pușca 'n spate.

Jutarul: Bun lucru, acasă-i Nenea Nicolae?

Nana (speriată): Da ce-i? — Nu-i acasă!

Dobra: S'a dus cu niște oameni.

Jutarul: Cu doi oameni, ha?!?

Nana: Da de ce întrebă?

Jutarul: Ia dute, fi bună, dute, liță Mărie, de 'l caută.

Nana: Mă duc (ese).

Jutarul (după ce s'a dus Nana): Liță Dobră ascultă-mă, Dumneata știi tăcea?

Dobra (să uită mirată la el).

Jutarul: Ia spuue-mi știi?

Dobra (venindu-și în fire): Ca mormântul, auzi, ca mormântul...

Jutarul: Știi pe cine am văzut adineaori, eșind de-aci, dela Nana Maria din grădină?

Dobra: Pe cine?

Jutarul: Pe Pui-Băiat, căpitanul hoșilor, era cu încă unul de-al lui și cu ei era Nenea Drăgoi al Nanei...

Dobra (făcându-și cruce): Sfinte Pantilimoane, făcătorule de minuni, nu ne lăsa.

Jutarul: Treceau dealul viilor...

Dobra: Da tu de unde cunoști pe hoșu?

Jutarul: Pe căpitanul hoșilor? Am stat lângă el așa cum stau acum lângă Dumneata.

Dobra (ferindu-se spăriată): Ptiu, mâncate-ar cioarale.

Jutarul: Păi da. Eram cătană, acum câțiva ani, când ne-or trimis de l'am prins în pădurea Aciliului. L'or pus preste noapte într'o închisoare vechie. Dimineața tând să plecăm cu el la Gherla — ia-l de unde nu-i! Ala-i lotru nu hoș de rând!

(De-afară s'aude cântecul Nanei.)

Ce te legeni brad frumos?

— Mă leagăn ca să cad jos,

Să mă taie, să mă sfarme,

Să facă din min' casarme,

Casarma feciorilor,

Durerea părinților

Și jalea mândruțelor.

Na-na, Na-na, Na-na, na.

Dobra (Spăriată): Taci omule, taci, că vine...

SCENA V.

Nana, intră supărată.

Nana: Nu l'am găsit.

Dobra (mai mult pentru sine): Sărăcuța de ea.

Jutarul: Ba liță Dobro, eu să știi că-i spui. La ce să-ți mai aibă grijea, că-i păcat de o floare de nevastă ca Nana să tânjească dup'un tâlhar. (cătră Nana, care la cuvântul tâlhar a ridicat capul încrunțată.) Să știi, că bărbatul tău s'o dus cu căpitanul hoșilor, cu Pui-Băiat.

Nana (stă ca 'nlemnită cu ochii măriți de groază):

Jutarul: Pe semne s'o făcut hoș.

Nana (venindu-și în fire): Hoș ești tu și tâlhar. Afară din casa noastră! (deschide ușa).

Dobra: Am știut c'asa vine treaba.

Jutarul: Ascultă, femeie!

Nana (înfuriată): Afară zic, că te lovesc cu ce-mi vine'n mâni (ridică un scaun).

Dobra (cătră jutar): Du-te, nu vezi că-i smintită?

Nana: Cine-i smintită? Afară amândoi, că vă tai în cap (ridică scaunul).

Dobra: Tulai! (ies amândoi cu jutarul. Nana rămâne ca frântă, răzâmată de scaunul, pe care îl ridicase. Ea își șterge mereu ochii de lacrimi. Pe urmă, aprinde candela ce atârna în părete, pune lumânări în două sfeșnice, le aprinde și le așează pe masă, apoi scoate din lădița mesei o carte bisericească, o pune între cele două lumânări aprinse și cetește în ea, stând cu mâinile împreunate ca pentru rugăciune și cu capul plecat).

SCENA VI.

Niculae Drăgoi, cu o țohoarcă de ciobani în spate și cu căciula în mâni, apare în prag. El rămâne răzâmat de stâlpul ușii, privindu-și nevasta. — *Nana*, după ce a isprăvit de-a cetă, cade'n genunchi și să roagă cu glas tare.

Nana (rugându-se): Ferește-l de cursele diavolului! Apără-l de păcate! Intoarce-l întreg, cinstit, sănătos, la casa lui. (ea întoarce capul, dă cu ochii de Drăgoi, să ridică încrunțată și zăpăcită).

Drăgoi (ca în bătaie de joc): Te rogi, ești ca o mironosiță.

Nana (tremurând): Nu-ți bate joc, că m'am rugat pentru mântuirea sufletului tău.

Drăgoi: Te ostenești în zadar, draga badei.

Nana: Te știi așa de bun, inaintea Celui sfânt?

Drăgoi (râzând): Ba mă știu pierdut, m'am dat diavolului, nu mai ajută ruga ta, nu mai gândesc la bine.

Nana (apropiindu-să de el): Cum îl chiamă pe diavolul, căruia te-ai vândut? Nu cumva Pui-Băiat?

Drăgoi (să uită la ea mirat): Tu de unde știi?

Nana (atârându-se de brațul lui): Mântuiește-te, acum poate sosi jutarul să te caute.

Drăgoi: Am zăvorit bine poarta, numai un ceas să mai stau aci cu tine în casa noastră. (Stă pe gânduri).

Nana: Vai de noi, ce-ai stat a face, pentru ce-ai făcut-o, spune-mi drept? (plânge cu capul pe umărul lui).

Drăgoi (stânge lumânările de pe masă): Așa! (arătând candela). Hârbul cela ne dă destulă lumină, nu mai plânge. Vino să ședem colo, am să-ți spun o vorbă.

Nana (plângând): Spune-mi, c'o fi cea de pe urmă ce-mi spui.

Drăgoi (răstît): Iar vorbești ce nu să cade. Tu să știi, că de vei cărti prin sat vre-o vorbă, m'ai omorât! Auzi?

Nana: Aud. N'ai grijă, că tac (merge la ușă și pune zăvorul). Să-ți aduc ceva să mănânci și-apoi să te culci, că vei fi obosit de drum.

Drăgoi: N'am venit să măuânc, nici să beau, nici să dorm. Am venit să-mi iau rămas bun dela tine. Mă duc, Nano.

Nana (s'așează pe scaun și plânge cu capul pe masă).

Drăgoi (punând mâna pe capul Nanei): Poate că voi da vre-odată pe-acasă, la vre-un miez de noapte întunecoasă, dar așa, nepătat de păcate grele, cum sunt acum, nu mă mai vezi.

Nana (atârându-se de el): Sărac de sufletul meu! Să-ți dau chejle dela uși, să poți intra de-și veni noaptea.

Drăgoi (râzând): Ai uitat, că noi deschidem ușile fără chei!...

Nana: Doamne, ce-am ajuns! (rugătoare). Intoarce-te din drumul peirei, omule!

Drăgoi: După ce-am jurat căpitanului? Ce copilă ești! Lasă-le acum dracului pe toate (iși așterne țohoarca pe talpa din fundul casei și să lungeste pe ea, tinzând brațele spre Nana). Vino la bădicu.

Nana (roșește, stă cu capul plecat, luptându-se cu sine însuși).

Drăgoi: N'auzi, să vii?!

Nana (ridicând capul hotărâtă): Nu mă vei mai atinge cu mâinile, cu care ai de gând să tâlhărești. Așa să știi!

Drăgoi (o privește schimbând fete apoi să ridică liniștit): Bine, va să fie eu nu mai am ce căuta pe-acasă.

Nana (și-ascunde fața'n mâni și p. cu suspine). (Va urma)

Vorbe înțelepte.

Te tocnește dușmănește și pl. omenește.

Casa omului e și iad și raiu.

Nu se caută casa frumosului, ci a vrednicului.

Mai bine stăpân mic, decât slugă mare.

Poezii populare.

Culese de *Toderaș*, învățător în Rachișul-român.

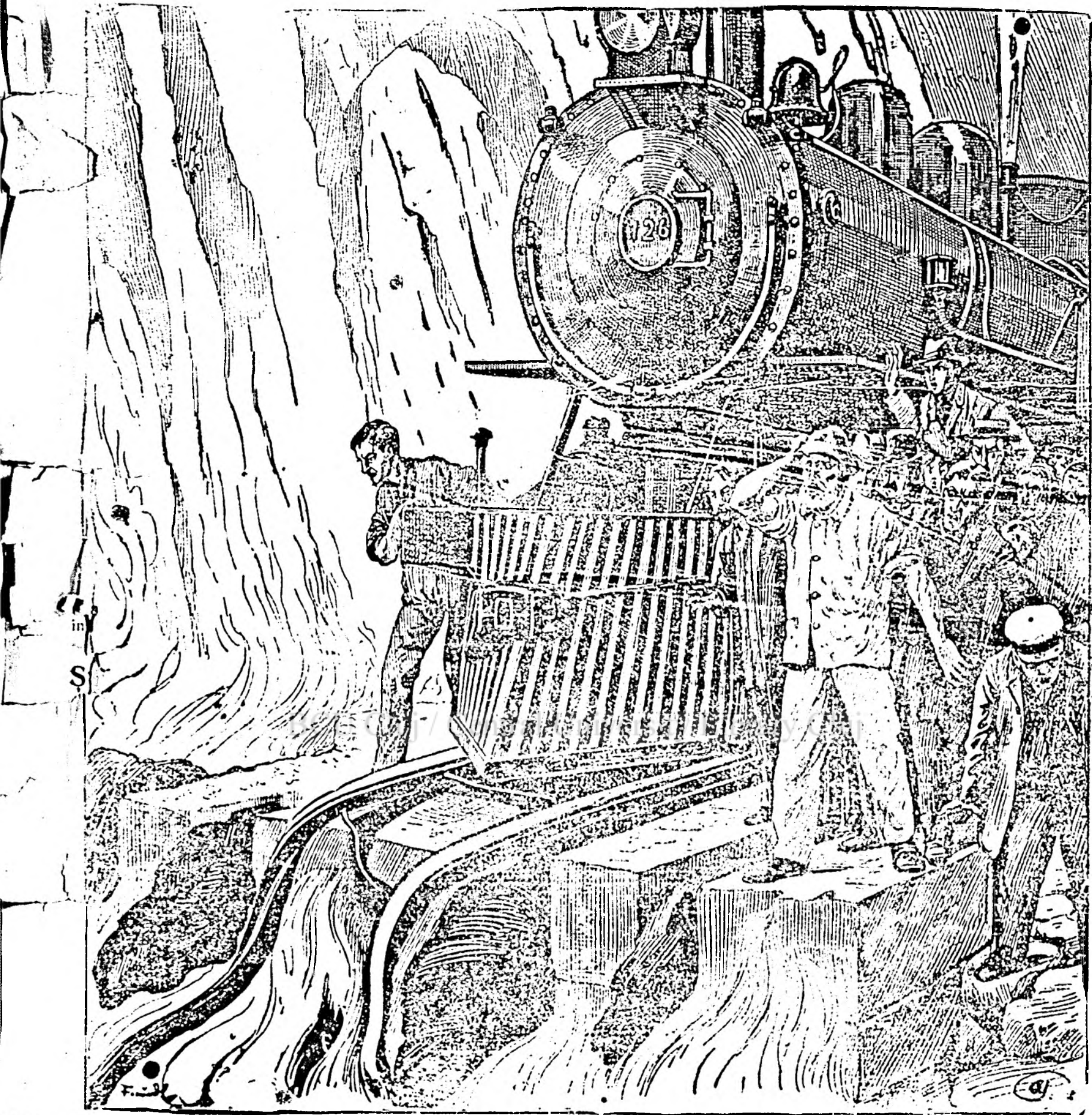
Horile mele nu-s bune,
Că mă trag a merge'n lume.
Horile mele nu-mi plac,
Că mă trag să fiu sărac.
Horire-aș, horile-mi vin,
Dar nu pot că sunt străin.
Și-aș hori, horile-mi plac
Dar nu pot, că sunt sărac.

Cine bade ni-o 'ntâlnit
Fie-i trupul hodinit
Și sufletul ispășit;
Fie-i trupul ca un paiu,
Sufletul să-i meargă 'n raiu.
Și cine ne-a despărțit
Fie-i moartea de cuțit,
Fie-i trupul ca un brad,
Sufletul să-i meargă 'n iad.
Cine ni-o despărțit, bade,
Pice-î carnea de pe spate,
Dărăburi și fășii late.
Cine ni-o despărțit lele,
Pice-î carnea de pe șele,
Dărăburi și bucățele.

Frunză verde de mohor
Arză-te focul de dor,
Cum mă arzi tu la inimă
De n'am pace nici la cină;
Cum mă porți seara prin sat
Ca să-i cânt mândrii de drag,
Cum mă porți tu pe uliță
Ca să-i cânt mândrii 'n portiță.

In fața primejdiei.

— Un tren e oprit în momentul când era să se întâmple nenorocirea. —

Dacă s'ar scula din groapa bătrânii și moșii noștri, cari au trăit în veacul trecut, ei ar trebui să se îngrozească de cele ce ar vedea acum. Atunci mergea omul pe drum cu săptămânile de aici până la București, — azi te duce trenul în câteva clișuri bune. Pe-atunci de pildă, carnea de oaie era mai pe nimic, iar săul era scump lucru mare, fiindcă se folosea la facerea luminilor de ars. De petrol (gaz) nici pomeneală nu era pe la noi. Azi nu ne mai place nici gazul. Vedem lumina electrică: învârtiști numai un șirof și arde, învârtiști încă odată și se stânge.

Nu mai incupe indoială, că aceste mari prefaceri și schimbări s'au făcut în urma aflării multor mașini. Și cine știe, câte mașini se vor mai afla? Azi în urma ori cărei invenții (iscodiri de ceva nou) urmează alte zece. În toate țările sunt in-

vățați preste învățați. Aceștia se întrec unii pe alții în aflarea de lucruri tot mai de folos pentru trebuințele omului.

Ce e drept, aproape orice lucru în lume, își are partea lui cea bună, precum și partea cea rea. Așa este, de pildă, trenul. — Cu ajutorul trenului, omul călătorește azi cu o ușurință grozavă. Decât ferește Doamne de vr'o nenorocire, c'apoi e rău mare.

Indeosebi e primejdios a călători cu trenul prin ținuturi muntoase, pe linii strâmbe, ce trec preste multe poduri etc.

Un astfel de caz ne arată chipul nostru de sus. Întâmplarea a avut loc în partea de sus a Statelor Unite din America. Trenul mergea prin niște ținuturi aproape pustii. Tocmai eșise dintr'un tunel și se apropia de un pod. Dar preste acel pod trecuse înainte cu câțiva vreme un alt tren.

Din locomotiva (mașina) trenului cel din-tăiu trebuie că a sărit pe podul acela vr'o scânteie sau cărbune aprins. Fiind podul de lemn, el s'a aprins și-a ars, căzând aproape cu totul în adâncime. Și cum pe-acolo nu toate liniile sunt păzite de oameni anumiți ca pe la noi, — conducătorii trenului al doilea, nu aveau nici o știre, că podul e stricat.

O întâmplare norocoasă a putut numai fi că conducătorul locomotivei a observat pericolul încă la vreme. Iute și cu putere a încercat să oprească mașina, ceea ce i-a succedat, deși numai în momentul din urmă. Trenul ajunsese până la pod, de care îl mai despărțea cam un metru. Dar aci a fost oprit. Călătorii și cu conducătorii trenului stau și privesc îngroziți, tugetându-se că numai o clipită de mai mergea trenul — atunci era gata cu viața lor.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 18 Aprilie n.

Pentru fondul ziaristilor români.

Se știe, că dl Ioan Miha a făcut mai de mult o fundațiune, din veniturile căreia să se dea ajutoare ziaristilor români, când ajung în năcaz. Și doamne, multe sunt năcazurile lor! Foile noastre, fiind sărace, nu pot ține mulți scriitori, nici nu-i pot plăti cum ar fi vrednici, așa că ei nu pot pune nimic la o parte pentru zile negre. Pe de altă parte, ziaristii nostri trebuie să fie totdeauna gata să intre în temniță, căci cu asta sunt răsplătiți scriitorii români la noi, pentru-că îndrăsnesc pe Români să le lumineze mintea, să le încălzească inima și să-i îmbărbăteze mereu la luptă pentru libertatea națională.

E de datoria neamului românesc, ca să ușureze și el pe cât poate soarta scriitorilor, ceea ce poate face fiecare îndemnând și lucrând ca foile noastre să aibă cât mai mulți abonași, nu numai cetitori, și făcând chiar și mici colecte de bani, pe cari să-i trimită la banca „Ardeleana“ din Orăștie (Szászváros), spunând, că sunt pentru fondul ziaristilor români. Colecte de acestea pot face și oamenii nostri dela sate, dând care după puterea lui 10--20 de bani și trimițând cele câteva coroane străne la banca munită. Despre Român zice străinul, că *ține minte*. Adevărat, dar să dovedim, că ținem minte și binefacerea și să ne arătăm recunoștința.

În orașele, unde s'au deschis sinoadele bisericesti, s'au ținut anul acesta conferințe, al căror venit se varsă la fondul ziaristilor.

Astfel la Sibiu, Mercuri în 17 Aprilie n. c., dl Dr. Ioan Lupaș a ținut o frumoasă conferință istorică despre „Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici și Ioan Bob la curtea din Viena în anul 1792“. La aceasta conferință, care s'a ținut în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii, a luat parte un public numărös și ales. Dl conferențiar a stăruit mult asupra dragostei de neam a celor doi episcopi susnumiți, cari cu atâta tărie s'au întrepus pentru câștigarea de drepturi pe seama poporului român. Publicul de față a răsplătit pe dl Lupaș cu aplause îndelungate pentru interesanta conferință.

La Arad a vorbit luni dl Ioan Lăpădatu. Tema conferinței a fost „Despre preocupățiunile sociale ale timpului mai nou“. Au luat parte toți Românii de seamă din Arad. Conferința a fost tare bine primită, iar dl conferențiar aplaudat. Nu mai puțin și partea materială a reușit bine.

La Caransebeș a fost să vorbească dl Dr. V. Braniște. Rezultatul acestei conferințe nu se știe încă.

† Petre Liciu, unul dintre fruntașii Teatrului Național din București, a răposat în noaptea spre 1 Aprilie st. v. în etate numai de 41 ani. Ceea ce l-a făcut iubit la întreg neamul românesc, n'a fost numai măiestria cea mare, când juca pe scena teatrului. El a știut să câștige inimile tuturor Românilor prin dragostea lui ferbinte către întreg neamul nostru. Nimic nu-i făcea a plăcere așa de mare, ca trecerea peste hotarale Țării în țările învecinate, unde răsună tot graiul românesc. Era membru în comitetul Ligei Naționale, și într'adevăr puțin știu să facă propagandă

pentru scopurile Ligei cu atâta isbândă ca Liciu.

Eră vestit pentru monoloagele (povestiri în versuri) cumpuse de el, pe cari le declamă la serbări cum numai un artist de pănura lui putea. În monoloagele acestea luă pe Jidani și pe Maghiari la răs-păr, pe aceștia din urmă mai ales pentru — cuminența lor. Se vede, că cunoștea pe Săcuț. O lume întreagă cunoaște anecdota lui despre Ungurul cuminte, care n'a cutezat să fumeze (pipe) în vagon, pentru-că știa, că e oprit fără învoirea călătorilor, iar el, fiind singur în vagon, n'avea dela cine cere învoire:

La perete este scris
Che fumate nem permis
Fără voia tutulor
Care este călător.
Noi maghiari civilizate
Știm și noi cerem pardon,
Numai asta fost pocate,
Che fost singur la vagon!

Odihnească în pace!

Jubileul de 50 de ani al Societății universitare „Petru Maior“. La 7/20, 8 și 9 Aprilie anul curent, vor fi sărbările cele mari pentru împlinirea de 50 de ani decând s'a înființat societatea studenților români din Budapesta. Sâmbătă va fi seara de cunoștință, Duminică parastas pentru binefăcătorii societății, apoi ședință festivă cu o conferință a dlui prof. Dr. Iosif Popovici, banchet și seara concert. Luni ședință a foștilor membri ai Societății sub prezidiul d-lui Parteniu Cosma, seara bal, la care se va juca și Călușerul și Bătuta.

Deputat la universitatea săsească, în cercul Sebeșului, a fost ales dl Dr. Lucian Borcia, avocat în Sibiu. După cum se știe, acest cerc devenise vacant în urma morții regretatului Dr. Lemeni.

Moldovány Gergely, nenorocitul din Cluj, care pentru un ciolan de ros și-a batjocorit totdeauna neamul mai ales sub murdara coaliciție Kossuth-Appony-Andrasy, care i-a aruncat mai multe mii de cor. pe an, ca să-și batjocorească neamul în gazeta-zdreanță numită „Ungaria“ și apărută la Cluj, — își varsă din nou balele. În „Budapesti Hírlap“, cea mai spurcată gazetă jidano-maghiară, batjocorește în două articole pe Români și ridică în slavă pe Jidani și pe nemeșii, cari sug sângele poporului.

Pentru îmbunătățirea stării materiale a preoților. Preoții gr.-or. din tractul Lugoșului (Bănat) au înaintat Prea Sfinției Sale, Episcopului Dr. Cristea din Caransebeș un memorandum, prin care se roagă să se facă pași de lipsă pentru îmbunătățirea stării materiale a preoților. E chestiune nu numai de datorie, ci și de cinste națională, ca atât preoților, cât și învățătorilor nostri confesionali, să le ușureze munca pentru înaintarea culturală și religioasă a poporului nostru și să nu fim rușinați în fața străinilor. Se înțelege, că jertfa din partea poporului numai aceia merită, cari înșiși aduc jertfe și nu în cu străinul.

Suspendare. Prefectul (comitele suprem) comitatului Făgăraș, Széll, a dat afară din slujbă pe subsecretarul său Schreiber, pentru-că acesta ar fi răspândit despre Széll vestea, că vinde slujbele dela comitat pe bani. Oare cum a ajuns Schreiber să vestească astfel de lucruri?

Logodiți. Dl Ionel Predoviciu, fiul preotului Ioan Predovici din Amnaș, jurist absolvent al Universității din București, s'a logodit cu d-șoara Elenița C. Rădulescu, fiica d-lui Constantin Rădulescu, șeful regiiei statului, circumscripția Giurgiu, România.

— D-șoara Silvia Vulcan din Oprea-Cârțișoara și dl Nicolae Frâncu, contabil, din Pui, logodiți.

De-ale vremii. Săptămâna trecută — după cum am spus și în numărul trecut — au fost schimbări mari de temperatură (timp) în toate țările din Europa, fără a mai vorbi de civilizarea meazănoapte. În Germania au avut loc mari, pe alocurea a înghețat și propiere de orașul Wiesbaden au om înghețat. În marea de lângă Germania, Holunda, Anglia și Franța viforul a nimicit preste 30 de corăbii, cu cele mai multe cazuri cu oameni cu tot. În Austria, mai ales în Galiția și Bucovina, dar și pe la Viena au fost viscole mari cu zăpadă. La noi în Ungaria și Transilvania au căzut zăpadă multă pe la Abrud, apoi preste comunele noastre din Mărginime (Rășnari, Săliște, Poiana etc.), precum și pe la Caransebeș, Turda, Reșița și în alte părți care a stricat foarte mult pomilor. Din Sătmăr se anunță, că digurile (barajele), cari au fost construite după inunțiile (vărsările de apă) din anul trecut, fost stricate și apele s'au revărsat pres hotarale comunelor din apropiere. Sas comune se află sub apă, așa că bietii oameni suferă foarte rău. Tot prin țară au de vărsări de apă e în comitatele Berea Ciongrad și Cenad.

În Rusia de meazăzi viscolul cel mare care a băntuit în timpul din urmă, a omrit preste 40 de oameni.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
De acum până la finea anului	3 „ 30 „
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Lăști deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Facem cunoscut, că cine nu primește vr'un număr din foaie să reclameze îndată la postă, sau la noi cel mai târziu în 2—3 zile după aceea. Iar nu după săptămâni, când nu mai avem acei numeri.

Cine n'ar avea partea romanului „Cu paloșul“ complet, dela început, să ne scrie acum până mai avem. Bine înțeles, e datorința fiecărui, ca să-și grijească foile din cât se poate. În viitor nu vom mai putea trimite nici din acestea așa multe. Iar cine nu cetește toate foile, acela nu va putea înțelege cum se cade acest roman istoric atât de interesant și frumos. Grijiți, deci, partea foii cu romanul!

Vlaicu la Ploiești. În sărbătorile Paștilor, aviatorul nostru Vlaicu s'a dus în aieroplan dela București la Ploiești, unde a fost așteptat pe câmp de o mulțime de câteva zeci de mii de oameni. Ajungând acolo, a făcut câteva sboruri minunate deasupra mulțimii, apoi a aterizat (s'a lăsat jos) foarte frumos. După aceea a mai făcut câteva sboruri minunate. La București a mai putut întoarce tot în aieroplan, de-aia un vânt prea mare.

Ioan Popa, bărbat fruntaș din Gaștaș, Săliște (Sibiului), fost și prieten al lui Ștefan Bănuț, a murit, după cum ne scrie prietenul nostru dl Nicolae V. Marcu. Războiul l-a rănit până la frumoasa etate de 50 de ani. Chipul lui din anii tinereții s'a răspândit în sute de mii de exemplare printre românii noștri, fără ca aceștia să știe. E bărbatul din mijloc din icoana de pe fața cea dintâi din *Călimdarul Poporului*. Răposatul odihnească în pace!

Popor vrednic are comuna românească Coșteiu din Banat. Comitetul parohial a hotărât adecă să înmulțească numărul copiilor la școala noastră confesională de acolo cu încă două, făcând astfel opt clase. Copiii, pentruca elevii să umble până la vârsta de 14 ani la școala de toate zilele. Hotărârea aceasta a fost aprobată de consistoriul din Caransebeș. O pildă mai bună pentru dragostea de învățatură nici nu se poate. Oamenii de-acolo au înțeles, că și pentru țaran nu mai e în ziua de astăzi destulă numai cartea învățată în școală. De acum încolo și în Germania în țarilor umblă opt ani la școala de toate zilele.

La a 4-a ședință literară a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, ce s'a ținut joi în 25 Aprilie n., la ora 8 seara, dl Rômă Popescu, funcționar la „Albina“ va ține o prelegere interesantă, despre munții noștri etc., ce va fi imprimată cu proiecțiuni de schiopticon.

Greva din Anglia s'a terminal și lucrătorii și-au văzut îndeplinită dorința lor, că s'a hotărâscă prin lege minimul de plată, adecă plata pe zi cea mai mică, sub care sa nu poată cobori proprietarii minelor. Acum s'a făcut și socotelile pierderilor, pe cari le-a îndurat Anglia din cauza acestei greve uriașe. Organizați în societăți au fost 600 de mii de mineri (lucrători în mine sau bășaguri). Aceștia au primit ca ajutoare din fondurile societăților lor 20 milioane de lei. Pentru cele cinci săptămâni, cât a ținut greva, ei au pierdut 175 milioane de lei, cât ar fi fost să capete plată dacă ar fi muncit. Căile ferate au pierdut 375 milioane de lei în timpul, când trenurile n'au mai putut circula. Fabricile toate, ne mai putând lucra, înca au pierdut sute de milioane, de asemenea lucrătorii de fabrici, cari n'au mai avut de lucru. Socotind toate acestea, pagubele de pe urma acestei greve uriașe se sîrca la suma uriașe de un miliard de lei, adecă o mie de milioane.

Focuri mari în România. În sărbătorile Paștilor a ars satul *Glodeanu-Cârlog* din județul Buzeu aproape întreg. În România țararii n'au prea ajuns să știe preții valoarea gunoiiului, cu toate că și acolo, oricât e pământul de gras încă, a început să-i sece puterea. La sate e obiceiul să scoată gunoiiul la marginea comunei și să-i dea foc. Așa a făcut un țaran la Paști. Tocmai atunci batea un vânt

grozav, care a dus paiele aprinse pe coperișele de stuf (trestie) ale caselor din sat. Focul a prefăcut în cenușe biserica și 67 de case ale locuitorilor cu tot avutul lor, împreună cu hambarele de cucuruz, apoi pluguri, mașini și multe vite.

În Vineria Paștilor au ars în satul *Măvăcineu* (tot jud. Buzeu) cinci case. Focul s'a iscat tot dintr'o grămadă de gunoiiu, la care i-a dat foc un țaran.

Un foc mare a fost și în *București*. Cea mai mare cazarmă din București e cea numită Malmezon, unde se află călărași și tunari. Din negrija unui soldat, care se vede, că a aruncat un muc aprins de țigare pe niște paie, s'a aprins un grajd mare, unde se aflau caii dela patru escadroane de călărași. O parte din cai au eșit afară, fugând care în cătrău, așa că unii au fost găsiți numai a doua zi prin satele vecine. 57 de cai și-au găsit moartea în flacări, precum și un soldat. Alți doi soldați au fost răniți greu.

Ploaie de pucioasă. La Savona, în Italia, a căzut Mercuri, în săptămâna trecută o ploaie mare de pucioasă. Stradele, casele, pomii, totul a fost acoperit cu un strat subțire de praf de pucioasă. De unde să fie pucioasa, căci norii au și acolo apă? Se dă cu socoteală, că praful de pucioasă a fost adus de un vânt dela vulcanul Vesuv, de unde vine uneori și ploaie de cenușe.

Un cocș cu pene false. În Heidelberg (Germania) a fost zilele trecute o expoziție mare de pasări de curte (galițe, hoară). Toată lumea se minună mai ales de un cocș cu niște pene mari, strălucitoare și de deosebite colorii. Cocșul acesta mândru avea să capete cu siguranță premiul întâiu. Dar într'o zi îl apucă pe cocș pofta să-și scuture penele. Când colo, ce să vezi? Cele mai frumoase și mai lungi pene de pe el începură să cada în toate părțile. Cei dela expoziție cercetară lucrul și aflară, că proprietarul cocșului îi tăiasc scurt toate penele, mai ales pe cele mari, și în cotoarile rămase vârase alte pene mai mari și mai frumoase, cum nu are nici un cocș. Se înțelege, că proprietarul înșelător a fost dat în judecată pentru înșelăciune.

Nenorocire din cauza unui glonț de tun. Cetitorii noștri își vor mai aduce aminte de moartea câtorva țarari din apropierea Bucureștilor din cauza explodării unui glonț implut de tun găsit pe câmpul de artilerie (al tunarilor). Un asemenea caz s'a întâmplat în Blumau lângă Austria. Un păzitor a găsit un glonț de tun. Crezând, că e descărcat, l'a dus acasă și a dat să-l spargă. Se vede, că voia să vândă apoi bucățile de metal. Dar glonțul era încă plin cu praf și bucăți de fer. Din cauza loviturilor a explodat, dărâmand casa și rupându-i nenorocitului mâinile și picioarele dela trup. La auzul detunăturii au alergat câțiva oameni, dar au mai găsit numai un trunchiu sângerând. Păzitorul era mort.

Ispravă țigănească. Doi Țigani și o Țigancă au prins pe proprietarul Iuhász din Krasznahát (Ungaria) și după ce l-au străpuns cu cuțitele și l-au lăsat aproape mort în drumul țării, i-au furat banii. Jandarmii i-au prins pe tâlhari. Tot pe drumul de țară de lângă Baia-mare au omorât alți Țigani pe soția lui Rozsa Miklos din Baia-mare, furându-i o geantă (o tașcă), în care avea 250 de coroane. Tâlharii aceștia n'au fost încă prinși.

Feriți-vă de înșelătorii internaționali! În toate țările de pe pământ sunt o samă de oameni de nimic, cari trăiesc numai înșelând pe cei proști și pe ceice se incred lesne în vorbe mari și late. Mai ușor înșală pe ceice ar vrea să ajungă iute și fără muncă la bani mulți. Înșelătorii, cari umblă să prindă în mrejele lor pe proștii din mai multe țări, se numesc internaționali. Unii dintre aceștia, cari trăiesc în Madrid, capitala Spaniei, și-au încercat norocul și în țara noastră. Ei caută mai întâiu în cărțile cu adrese ale fiecărei țări nume de funcționari, meseriași, negustori ș. a. Apoi trimit fiecăruia o scrisoare, în care îi spun, că a dat faliment, așa că e în închisoare. El are însă la o stație din Franța sau altă țară, o ladă, în care se află câteva sute de mii de lei în bancnote. Fiind închis și lipsit de bani, roagă pe cel ce primește scrisoarea să-i plătească cheltuelile de proces, ca să poată eși din închisoare. În schimb îi dă a treia parte din banii din ladă. Apoi dă și adresa unui prieten al lui din Madrid, cu care să se pună în legătură ceice îi va crede povestea. Se înțelege, că totul e minciună, căci scopul e să se găsească proști, cari să peardă câteva sute sau chiar mii de coroane. O astfel de scrisoare a primit și abonatul nostru, dl Botoroagă, macelar în Călnic (comitatul Sibiului), care, fiind om cuminte, a dat-o dlui notar Munthiu. D-Sa ne-a avizat despre acest lucru, pe care îl punem în foaie, ca să știe și alții să se păzească.

Scrisori de-acestea s'au trimis acum câțiva ani și în România. Poliția a strâns vre-o câteva și a făcut arătare la poliția din Madrid. Așa ar trebui să se facă și la noi, unde sperăm, că nu se va găsi nimeni, ca să se încredă în ceice le făgăduiesc îmbogațire fără muncă.

După cum aflăm, încercări de-a înșelă prin scrisori de felul acesta se fac și din America.

Din Nădab (comitatul Arad) ni se scrie următoarele: În noaptea de 13 Aprilie n. c., adecă Sâmbătă, cineva a împușcat prin obraz pe locuitorul Todor Cadar, care până acuma n'a murit încă. Susnumitul a avut cu mulți oameni neajunsuri, că a fost preste 12 ani ca plaias la sat, fiind și un om tare de potcă. De vre-o 2-3 ani a fost dat afară din slujbă, în urma purtărilor lui. Invinovați de împușcare e un fecior al lui Cadar și un vecin.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, au mai dăruit: George Iltu, paroh (Vale), soția sa Ana n. Stirimin și fiul lor Aurel I cor.; Petru SămărgHITEANU, paroh (Cucerdea rom.), soția sa Maria n. Moldovan și copiii lor Iulia, Emil, Aurel, Eugenia, Silvia, Emilia și Petru cor. 1.80; Costică PLATOȘ, sodal croitor 20 bani și Victor TORDĂȘIANU, președinte 10 bani; la legatul Dr. Ion BORCIA al acestui fond pentru ajutarea copiilor din Săliște aplicați la meserii, au mai dăruit: Emil Surdu, inginer de căi ferate, Dr. Ioan Rațiu, prof. (Blaj) și Dr. Ioan Muțiu, cand. de adv. câte 2 cor., Popovici Mondoc, inv. (Sebeșul super.), 40 bani și Gavril Precup, prof. (Blaj) 1 cor., iar la legatul Victor Petrisor, d-na Ana Petrisor n. Ogoreanu (Veștem) rata a 3-ia cor. 20 și următorii economi, reîntorși din America: George Hurubeanu (Veștem) și Ilie Toader (Mohu), câte 1 cor. și Petru Oliga (Fofeldea), 20 bani.

ECONOMIE

Sărbarea pomilor din Cacova.

Marti în 9 Aprilie n. 1912 (a treia zi de Sf. Paști), toată suflarea din *Cacova-Saliștei*, parte a luat la o frumoasă sărbare, pusă la cale de Reuniunea română agricolă sibiană. Aceasta e a treia sărbare a pomilor, organizată de numita Reuniune, cu ținta de a mișca pe toți, și mai ales de a îndrăgi tineretul, cu indeletnicirea culturii în mare a pomilor.

Reuniunea, din chiar primii ani ai muncii sale, dăruia an de an în câte o comună din comitat, și pentru fiecare membru al său, câte un altoi măr de soiul ales și aceasta cu gândul bun de a face, ca ai noștri, să nu cultive de cât câte un soi de poame mai alese și mai căutate în marele negoț. Plantarea acestor pomi o făcea, la fața locului, câte un trimis al comitetului Reuniunii și în ființa de față mai numai a copiilor de școală și, în rare cazuri, în prezența obștei din acea comună.

Dela 1910 încoaci, la stăruința secretarului Tordășianu, comitetul Reuniunii a introdus sărbarea pomilor, care s'a ținut la 1910 în *Mag*, la 1911 în *Tălmăcel*, iar acum în *Cacova*. La sărbare parte au luat membrii comitetului central: d-nii Dr. Vasile Stan, Romul Simu, Aurel Cosciuc și secretarul Tordășianu, însoțiți de doamna Simu și de dl Virgil Nistor, funcționar consistorial. Au mai sosit oaspeți din *Curariului* (părintele I. Manta cu doamna și d-soarele), din *Sibiel* (părintele Val. Popovici și învățatorul Dobrotă), din *Mag* (păr. Al. Vlad, învățatorul Parăianu și economul Tarcea), din *Săcel* (învățatorul Miha) și alții. Bună impresie a făcut asupra poporului, că toți oaspeții au azistat la slujba dumnezeiască, servită cu multa evlavie de părintele Hanzu și I. Manta, dintre cari, cest din urmă a ținut o frumoasă și pătrunzătoare predică, potrivită cu sărbarea pomilor.

După ieșirea din biserică și după o mică gustare la masa păr. Hanzu, ni-am adunat cu mic cu mare în noua și frumoasă școală, zidită pe locul casei natale a dlui A. Lebu și în mare parte pe cheltuiala d-sale. *Cacovenii* recunoscători au pus în fruntea salei mari chipul dlui Lebu și al tatălui d-sale. Școala abia ni-a încăput pe toți. Copii de școală, postați pe un podiu anume pregătit încunjurau pe harnicul învățator Stanciu Stroia și pe parohul I. Hanzu. Părintele Hanzu urcă tribuna și într'o lucrare mai lungă, vrednică de a fi cunoscută în cercuri cât mai largi, arată înaintările frumoase, pe cari poporul din *Cacova* le face zi cu zi și pe cari silit este a le face mai ales că indeletnicirea de odinioară cu oieritul, azi nu să bucură de trecere. Scoate la suprafață vredniciile dlui Lebu, care, pătruns de însemnătatea culturii pomilor, a premers cu frumoase exemple, împodobindu-și o mare grădină cu fel și fel de altoi aleși și pământ la timpul său poamele în vânzare, lucruri cari au fost urmate și de alții de așa, încât fața grădinilor și a pășunilor din *Cacova* s'a schimbat și îmbrăcat cu pomi fel de fel. De incheiere, păr. Hanzu aduce vii mulțumite Reuniunii agricole, carea, prin organizarea sărbării pomilor și a jertfelor ce le-a adus pentru *Cacova*, a dorit să facă și pe puținii cari încă nu să indeletnicesc

cu cultura pomilor, s'o îndrăgească și să-și facă isvoare de venit acasă, în vatra lor, pe carea este bine s'o ținem și s'o facem folositoare.

Vii și nesfârșite „trăiască!“ au însoțit frumoasa cuvântare a păr. Hanzu, căreia i-a urmat o cântare corală, executată de băieții și băiețele de școală sub conducerea dlui învățator Stanciu Stroia. O frumoasă poezie ni-a declamat un băiat, apoi ni-a cântat iarăși corul copilașilor. După încetarea aclamațiilor, membrul comitetului central al Reuniunii, dl *Dr. Vasile Stan* să adresează copilașilor cu o cuvântare ce ni-a înveselit inimile tuturor și mai ales copilașilor de școală. În mod plastic ni-a vorbit despre foloasele pomilor și a paserilor. Ni-a vorbit despre arbori, pomi și tufișuri, în cari se adăpostesc paserile, cari înveselesc pădurile, livezile, grădinile cu cântecele lor și cari în acelaș timp aduc și foloase stărpind insectele și omidele stricăcioase, apoi pădurile aduc ploii, aduc răcoreală, aduc belșug în toate, bine cunoscut mai ales copiilor dela sate. Roagă pe copii să fie prietini ai paserilor, să nu le strice cuibul, să nu le ia ouele și să nu omoare puii de paseri. La sfârșit ne ceteste o jalbă a paserilor față de copiii neastâmpărați, cari strică cuiburile și ouele paserilor.

După folositoarea vorbire a dlui Stan a urmat încă o cântare și încă o declamațiune, când apoi a luat cuvântul dl Tordășianu, care mai întâiu de toate e vesel, că la sărbare au alergat păr. Vlad și dascalii Parăianu și Miha, cari la 1910 au dat îmbrăcăminte sărbării pomilor din *Mag*, care a fost urmată de frații din *Tălmăcel*, astăzi de cei din *Cacova* și ca mână de întreagă obștea noastră. Amintește cu laudă cum magenii țin an de an sărbarea pomilor, iar *tălmăcelenii* sunt gata să cheltuiască și până la 2 coroane de altoi, pe care să-l planteze în grădini, în fânate etc. Dar ceiace trebuie să ne înalte mai presus de toate este faptul, că prietinel românilor, ilustrul profesor universitar *Dr. Ioan Urban Iarnik* din *Praga* (*Boemia*), încântat și d-sa de felul cum Reuniunea agricolă însufletește populațiunea noastră pentru indeletnicirea cu pomăritul, într'o frumoasă scrisoare, adresată preoților din *Tălmăcel*, arată tot ce boemii fac pentru ca cultura în mare a pomilor să se numere între indeletnicirile întregii populațiuni, ca pomăritul să ajungă a fi izvor bogat de indeletniciri sufletești și o comoară nesăcată de bunăstare materială. Dl Tordășianu atrage luarea aminte asupra scrisorii dlui Iarnik, publicată în foi*) și stăruind asupra însemnătății celor 300 de „Societăți de infrumșetare“, înființate de dl Iarnik propune expediarea unei telegrame de mulțumită și recunoștință ven. profesor Iarnik, ceiace să și face. La fine dl Tordășianu aduce cele mai sincere mulțumite celor, cari au obosit în scopul bunei reușite a sărbării și în deosebii dlui paroh Hanzu și dlui învățator Stroia, apoi veneratului mecenate Al. Lebu, băncii „Brădetul“ din *Orlat*, pentru darul de câte 100 cor., comunei politice pentru pomi și celui care a pus astăzi temeiul la fondul pentru pomi, părintelui Hanzu pentru suma de cor. 50 pusă în libelul „Brădetul“, căreia i-a mai adaus astăzi cor. 30 și la care Reuniunea agri-

*) Aceasta scrioare va apărea în curând, tipărită în broșură.

colă dă și ea 20 cor., și propune ca a fond, ajuns astăzi la 100 cor. să se repese fondul Ioan Hanzu pentru prăsirea mior din *Cacova*.

Ascultând și ultimul punct al sărbare școlare, o frumoasă cântare corală, în lung șir al participanților, 2 cu 2 ni-am în cântecele de veselie ale copiilor la fânatele dinspre *Sibiel*, unde ne așteptau gropile pregătite de copiii de școală și de părinții lor. Aici membrul din comitet dl Cosciuc ni-a introdus pe toți în toate cunoștințele pomăritului dela prăsirea pădurilor până la producerea și valorizarea poamelor, într'altă parte a hotarului s'au format coroana mai multor altoi vechi și s'au plantat mai mulți altoi, rămânând ca pomii neplantați să se planteze în zilele viitoare și sub îngrijirea părintelui și a învățatorului. Incântați de cele văzute și auzite am dat lui Dumnezeu mulțumită, că dacă Sași au raiul lor pământesc în *Cisnădioara*, noi Români ca mână o să-î întrecem cu bravii *cacovenii*, cari nu lasă potecă, nu părâu, nu colț de grădină, neplantat.

La masa bogată, cinstită la casa părintelui Hanzu și îngrijită de d-nele preotese Hanzu și Manta și de zeloasele d-soare Manta (*Curariului*), a vorbit frumos și de tot înțelepțește dl R. Simu, care ni-a arătat înaintea ochilor sufletesti *Cacova* de acum 20 de ani și *Cacova* bogată în pometri de astăzi. Tot aci s'au făcut daruri pentru noul fond numit Hanzu, pentru fondul de cumpărare a unei case pe sama Reuniunii agricole și ceiace nu poate și nu e bine să lipsească, pe sama meseriașilor sibieni, la pălăria

„D-zeu vede“

Știri economice.

„Banca generală de asigurare“ (banca noastră românească) a făcut în cele trei luni trecute dela 1 Ianuarie 1912 până acum asigurări contra focului pentru 1 milioane 336 de mii de coroane și asigurând asupra vieții în valoare de 310 mii coroane. După cum se vede, treaba merge bine. Banca a înființat mai multe agenturi, și anume Orăștie (dl Simion Damian, funcționar la „Ardeleana“), Hunedoara (dl Virgil Comșa, funcționar la banca „Agricola“), *Murăș-Oșorhei* la sucursala „Albinei“ și „Luminei“, *Saliște* la „Cassa de păstrare“ (dl Const. Herța, directorul băncii), în *Șercaia* la banca „Șercaiana“, în *Cincul mare* la banca „Armonia“, în *Arpașul de jos* la sucursala „Furnicii“. În curând se vor deschide agenturi la *Arad* și *Timișoara*, apoi *Cluj*, *Dej*, *Bistrița* ș. a. E datorია noastră să sprijinim cu tot dinadinsul banca noastră românească, al cărei câștig e câștigul nostru, al neamului românesc.

„Bihoreana“, banca românească din *Oradea-mare*, a hotărât urcarea capitalului social dela 1 milion 200 de mii la două milioane.

Cercul comercianților din *Brașov*. *Brașovul* a fost încă din timpurile vechi un centru al comerțului românesc. În așa numita cetate eră societatea așa numiților *Greci*, cari de fapt nu erau *Greci*, ci mai toți *Români*, dar după legile barbare ale orașelor săsești *Românilor* nu le eră ertat să locuească în partea închisă cu ziduri. Mulți comercianți au fost apoi în *Scheint-Brașovului*. Tot *Brașovenii* au fost mai înainte aproape singurii negustori

În orașele din România, unde și acum urmașii lor stau în fruntea comerțului național.

Nu de mult „Societatea comercianților români din Brașov“ și-a ținut adunarea generală. Președintele societății, dl Ioan Săbădeanu, a deschis adunarea prin o vorbire frumoasă, spunând între altele și următoarele: Să nu ne plângem negustorii de concurență, căci și ea își are partea ei bună, pentru că îl face pe negustor să caute izvoară nouă de câștig, să caute marfă mai bună și să servească mai cinstit pe mușterii (pe ceie cumpără). Negustorul harnic, ridicându-se prin muncă cinstită, își ridică și neamul său românesc, pentru care poate să aducă și el jertfe. Un popor, care nu are și negustori mulți, e totdeauna mai slab, căci comerțul înmulțește averea națională.

Din raportul făcut se vede, că societatea s'a străduit să angajeze cât mai mulți învățaței români în comerț, dându-le și ajutoare în bani pentru a-și plăti taxele la școala de învățaței și a-și cumpără cărți pentru învățatură. În anul 1911 au fost ajutați în felul acesta 12 învățaței cu 525 de coroane. S'au mai îngrijit și de calcule române dela comercianții din Brașov, ca Duminecele și sabbătorile să le petreacă în cercuri sociale românești, cum e Casa română, Asociațiunea meseriașilor ș. a. Din raport se mai vede, că Societatea are o avere de 42 mii 859 cor.

A urmat alegerea noului comitet, rămânând președinte tot dl Săbădeanu. S'au totuși aprobat regulamente: unul pentru administrarea averii societății, al doilea pentru uezarea și ajutorarea învățațelor în pravălii, al treilea pentru ajutorarea calculelor române, pentru că să-și poată deschide birouri proprii în Brașov. La fondul pentru ajutorarea calculelor ca să-și deschidă pravălii proprii, s'au adăugat și anul acesta 500 de coroane.

Vedem deci, că Societatea comercianților români lucrează cu râvnă și izbândă la ridicarea comerțului românesc, care e la aceeași însemnatate pentru viața noastră la orașe și sate, ca și meseriile.

Târg de țară în Sebeșul săsesc. Târgul de vite să va ținea în 21, 22 și 23 Aprilie, iar târgul de mărfuri în 24 Aprilie stil nou.

La târgul de vite de prăsilă din Sibiu, care s'a ținut în 1 și 2 Aprilie n. c., au fost mânate următoarele vite: 187 de de taari, 250 viței, 48 vaci și 24 vițele de rassa Pintgau, apoi 34 de vaci de rassa încrucisată și 10 vițele, cu totul 553 de capete. S'au împărțit premii în valoare de 1610 coroane. Și de data aceasta s'a dovedit, că vitele de rassa Pintgau sunt cele mai bune și mai frumoase, de aceea nu se recomandă nimăru să încerce cu o rassa nouă (Simmental, Allgan etc.), căci nu știe, ce va eși din ea. Cele mai multe vite au fost expuse de Sași, cari au și luat mai toate premiile. Dintre Români a fost premiat Ioan Boila din Șura-mare cu 30 cor. și V. Stanou totdeacolo cu 10 cor. pentru tăurenci, Nicolae Avrigean din Sibiu cu 10 cor. pentru o vacă, tot acesta cu 60 cor. pentru o vițea.

S'au vândut 346 de capete, și anume 143 cu câte 400 până la 600 cor., 72 dela 600 cor. în sus până la 800 cor., 63 cu 800 până la 1100 cor. și 6 capete cu câte 1100 până la 1400 cor. Un Sas din Șura-

mare a vândut două capete cu câte 1140 coroane, unul din Turnișor o viță cu 1200 cor., unul din Brad cu 1250 cor., unul din Cașolț cu 1300 cor. și Hubner din Turnișor o viță cu 1400 cor.

Târgul acesta de vite de prăsilă a dovedit din nou, ce comoară mare zace în vitele *grijite bine*. Chiar și soiurile noastre mici dela munte s'ar putea vinde cu preț îndoit, dacă n'ar umbla cu soldurile îmbălegate și nu le-am chinui cu nutreț de paie, lăsând grădinile cele mari să se umple de buruieni sau în cazul cel mai bun de câteva brațe de fân prost.

Ultime știri.

Sinoadele bisericii gr.-or.

La Dumineca Tomii s'au deschis sinoadele bisericii gr.-or. în Sibiu, Arad și Caransebeș. În cele trei zile dintâu ședințele au fost ocupate mai mult cu alegerea diferitelor comisii, apoi cu verificarea deputaților aleși pentru sinod, precum și cu dezbaterile în comisii a rapoartelor prezentate de Consistoare. Când încheiem foaia noastră abia s'a intrat în discutarea mai amănunțită a diferitelor afaceri bisericesti și școlare, despre cari vom scrie în numărul viitor. Amintim însă cu aceasta ocazie, că faimosul Vlaicu, care încă fusese ales deputat în arhidieceză, a părăsit Sibiuul încă Dumineca seara. După ce nimenea nu l'a luat în seamă, a trebuit să plece. El n'a fost ales în nici o comisiune, iar la prânzul dat Dumineca de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Mețianu a fost șters din listă.

După toată fapta urmează rasplata....

Ce e nou în politică?

Galăgie în dietă.

Guvernul iarăș a dimisionat.

Despre galăgia din dietă spunem la alt loc al foii de azi. În urma acestor stări ministrul-președinte Hedervary a fost Dumineca la Viena la împăratul, de unde s'a întors a doua zi. Luni, Marți și Miercuri galăgia în dietă a ținut mereu.

Între astfel de împrejurări, guvernul a hotărât din nou ca să dimisioneze (să se mulțumească). Asta s'a întâmplat Miercuri. Se crede, că Khuen se duce acum cu totul dela guvern, pe când unii dintre ceilalți ministri vor rămânea și pe mai departe. Ca urmaș al lui Khuen se șvonește, că va fi ministrul de acum de finanțe *Lukas*. Cauza retragerii guvernului, după cum se spune, este și aceea, că nu se poate înțelege cu Aussenberg, ministrul armatei împărătești. Se zice, că Hedervary ar fi cerut Majestății sale înlăturarea ministrului comun de războiu, dar asta nu se va întâmpla, fiindcă Aussenberg e susținut de Împăratul și moștenitorul de tron.

Scufundarea celui mai mare vapor din lume.

Luni spre Marți noaptea, cel mai mare vapor englezesc cu numele „Titanic“, s'a scufundat în oceanul Atlantic, aproape de New-Foundland. Aci s'a întâlnit vaporul cu un mare munte de gheață, care pornise pe mare. Dintre cei 2200 de călători abia au scăpat vr'o 675. Vaporul plecase din Anglia, unde abia mai zilele trecute fusese lăsat în apele mării. Construirea vaporului a costat 70 milioane. Cu toate acestea n'a putut da din destul piept cu furioasele valuri ale mării, ce se pornise în zilele trecute.

Poșta Redacției.

Un abonat. Noi nu avem cunoștință și nici nu știm să ni se fi trimis ceva spre publicare, din Poplaca, referitor la darurile făcute bisericii de acolo.

N. Dragomirescu, San-Francisco. Cum primești acum foaia? Sosește regulat? Serie-ne *Feciorul*, care voește să-și deschidă o boltiță în satul vecin, să ne spună adresa. Băiete, ai uitat să te subscrii în epistolă! De unde să știm noi acum cine ești?

Bozediu. Vă rugăm a ne scrie: În ce zi primiți foile acum?

George Cărnău în L. Am spus în scrisoare cum stă lucrul. Așteptăm răspuns.

Bistrița. Din cele scrise în carlea postală încheisă nu putem descureca nimic. Dacă ni ceva pe suflet și dorești a ne spune, atunci serie-ne din nou, dar scurt și lămurit.

Nicolae Cufan în S. A fost o greșală la mijloc. S'au trimis numerele restante.

Petru Frâncu, America. Foaia Poporului pentru fratele D-Tale e plătită pe un an de zile, începând dela 1 Aprilie v. 1912. Pentru cei câțiva creștari rămași i-am trimis și un călindar.

D. Văcărescu, Dragoiești. Dl Ioan Popovici, inv. pens. în Apatița (Apatieza, u. p. Delta Temesmegeye), ne scrie că ar avea o carte cum cauți Dumniata. Adresează-te la dânsul.

Ioan Maniu în C. Serie și Dumniata dlui Popovici. D-Sa are și multe cărți cu litere vechi; între acelea poate că și pe care o cauți Dumniata.

Ioan Pleșia, Rusia. Începând cu numărul acesta vom trimite foaia pe adresa cea nouă. De aici a mers și până acum regulat.

Totvaradia. Ai toată dreptatea, că „sunt mulți cari ar ceti, dar n'ar plăti“. Nr. 13 l'am trimis din nou.

Vârșef. Noi încă nu știm mai mult ca Dumniata asupra acelei mașini. Pentru inserate nu iau foile nici o răspundere, ci firma care a dat inseratul.

Alexa Nătea în Toplița română. De aici merge foaia regulat. Am trimis din nou Nr. 13. Îți mai lipsește ceva? Interesați-vă ce e la poșta D Voastră? Do acolo ne-au venit mulți reclame.

George Popa în C. m. Călindarul s'a trimis în 18 Ian. n. 1912. Cele două numere le-am trimis din nou. Dala noi merge totul cum se cade.

Chevercușul mare. Adresa se va îndrepta. Așa ceva nu știm. Interesează-te pe unde se fac lucrări de comasție.

V. German în B. Trimis și adaus la adresa. Ce număr îți mai lipsește? De altcum aici e totul în regulă.

Iosif Nagy în R. A fost greșală la mijloc. Trebuia scris îndată o carte postală. Abonamentul e achitat acum până la 1 Sept 1912.

Nicolae Crișan în S.-N.-m De aici e totul în rânduielă. S'au trimis cele dorite din nou.

Iosif Herciogea în H. Am trimis tot dela început

Ioan Dragomir și Dumitru Dordea Merc. Cele dorite s'au trimis la olaltă pe adresa Dragomir.

D. Prica în Al. F. Jalea Dumniata dovedește verednicia celei răposate și recunoștința față de dânsa. Nu e însă cu cale a publica lucruri familiare în gazetă.

Achim Surdu în B. Am trimis și numărul acela.

Lugoșul de jos. Adresa dorită nu o știm.

D. Iridon, America. Foaia s'a regulat, iar despre celelalte v'am scris.

Mitru Petrișor I. Stefan în S. De aici e totul în rânduielă. A mers scrisoarea.

D. Stoiu, America. Adresa dorită am trimis-o în scrisoare.

T. P. în L. Nu ne mai aducem aminte de cel ce în anul trecut a publicat în Foaie, că are stupi, pe cari vrea să-i vândă. Dar poate că se va afla vr'un abonat, care ar avea vro 3—4 stupi de vânzare. Dacă ne va scrie cineva, atunci vom publica în foaie.

Ionel. Dumniata ești tare greu la cap. Veți ști, că epistole nesubscrise, în loc să le cetim și publicăm, ajung — în coș. Dacă ai ceva, trebuie să trimiți din nou, s'nscriind pentru noi numele adevărat.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

8 Aprilie: Chichinda mare, Chișineu, Moldova veche.

11 Aprilie: Arcid, Ațel, Becas, (Gerigio), Borosbeș, Măcfalău, Archid (Mező-Erked), Moșna, Orczidorf, Periamoș, Racoșul de jos, Sâmbăta de jos, Sebeșul săsesc, Turda.

12 Aprilie: Caransebeș, Codlea, Lechința, Lunca, Panciova, Sân-Miclăuș.

13 Aprilie: Komarom.

14 Aprilie: Buzias, Săvăghisla (Torda Szt.-László).

15 Aprilie: Canija turcească, Copșanică, Nădeșul săsesc, Oclandul-Homoroșului, Pâncota.

16 Aprilie: Gherla, Iacăs Dorf.

17 Aprilie: Șinca veche.

18 Aprilie: Bandul de Câmpie, Cason, Dicio-Sân-Martin, Ghierghio-Ditru, Iara, Hiesfalău în Săcuime, Orșova, Sepsi-Sân-Georgiu, Teaca, Voitec.

19 Aprilie: Cacova, Covasna, Honda.

20 Aprilie: Cernatu, Ciozven, Ciuc-Sân-Martin, Idvor, Lugoj, Sibiu.

21 Aprilie: Ludoș, Lupșa, Rodna veche, Cristurul-sacuesc.

22 Aprilie: Capolnaș, Cubin, Geoașgiul de jos, Görgény, Jibău, Kecskemét, Moldova nouă, Ormeniș, Seghediu, Voila.

23 Aprilie: Abrud, Borșea, Căzdi-Dortheiu, Dobra, Lipova, Pauliș, Salașul de sus, Zernesti.

24 Aprilie: Cața, Reteag.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Dr. Alexandru Dobrescumed. univ. și dentist (medic de dinți) s'a reîntors și și-a început praxa în **SIBIU**, Piața mare Nr. 11.**Loc deschis.**Raportele dela **institutul de stat pentru bolnavi** din Olmutz amintesc: Apa naturală amară **Franz Josef** și în dose mici, în timp scurt, fără alte influențe particulare, are efect sigur la urinare. Aceasta apă are acea superioritate că nu îngreunează organele mistuitoare; de aceea apa „Franz Josef” poate fi recomandată, ca un excelent mijloc pentru urinare. Să capătă în farmacie și drogeii.**Un măestru morar**

caută un post potrivit, la o moară cu turbină sau motor. Doritorii binevoiescă a adresa scrisorile la administrația „Foi Poporului”, de unde se vor preda respectivului. 523 2-3

Nr. 521/1912

549 1-2

Edict de licitație.Comuna Galeș în 5 Maiu 1912 st. n., la oarele 2 d. a., dă în întreprindere **clădirea căminel comunale** prin licitație publică minuendă, care se va ține în oficiul primăriei comunale pe lângă oferte închise sau verbale.

Prețul strigare 13133 Cor. 13 fil., vadiu 10% dela prețul strigarei.

Planul și preliminariul referitor la aceste lucrări se poate vedea la oficiul comunal în oarele oficiale.

Galeș, la 10 Aprilie 1912.

Primăria comunală.Batuca
not. com.Pavel Iosof
primar.Nr. 28/912
of. paroch.

545 1-1

Anunț de licitație.Pe baza planului și preliminariului de spese, aprobat de Prea Veneratul Consistor arhidieceșan cu Nr. 2234-912. Școl., prin aceasta se publică, **licitație minuendă**, pentru a se da în întreprindere **zidirea școlii confesionale din Cărpiniș**, tractul Mercurei, comitatul Sibiu.Licitația se va ține **Duminecă, în 15/28 Aprilie a. c.** la 1 oară p. m. în edificiul școlii celei vechi din Cărpiniș. Prețul de strigare este de **28,000 coroane**, după care sumă licitanții au a depune un vadiu de 10% în bani gata, sau în hârtie de valoare acceptibile.

Licitația e verbală, însă oferte închise provăzute cu vadiul corăspunzător și cu declarația ofertului, că cunoaște condițiile și se supune lor, se primesc până la începerea licitației, cari sunt a se preda la mâna președintelui comitetului parochial.

Comitetul parochial își rezervă dreptul de a alege dintre minus oferenti pe acela, în care va avea mai multă încredere, fără deosebire de suma oferită.

Planul, preliminariului și condițiile de licitație se pot vedea la oficiul parochial din loc, în oarele oficiale.

Se notaază că comuna bisericăscă are la dispoziție 45,000 cărămidă arsă gata, precum și 400 metri cubici piatră scousă, pe cari întreprinzătorul, va fi deobligat a le primi în prețul cât costă, care sumă se va detrage din prețul de edificare.

Cărpiniș, din sediinta comitetului parochial, ținută la 27 Martie 1912.

Cornel Muntean
preș. com. parochial.Ioan Munthiu
paroh.

551 1-3

O casăconstătoare din două odăi și două culine, apeduct de apă, șopuri pentru lemne, curte etc. se **vânză de vânzare**. A se adresa la Ioan Toma, Sibiu, Poarta Turnului Nr. 161-62.**Publicare de licitație.**Pe baza planului și preliminariului de spese aprobat de Preaveneratul Consistor Arhidieceșan, se publică licitație minuendă, pentru a se da în întreprindere **edificarea bisericii gr.-or. din Șugag**, protopopiatul Sebeșului.

Licitația se va ține la 8/21 Aprilie a. c. în școala gr.-or. din Șugag — la 11 oare a. m.

Prețul de strigare este de 46.000 Cor. în care însă e cuprins și lemnul brut — pe care îl dă biserica — și prețul cărui se va detrage din prețul strigarei cu ocaziunea licitării după ce se va statori în înțelegere cu licitanții.

Pe lângă lemnul brut, mai dă biserica și următorul material care însă nu e cuprins în prețul strigarei. 543 1-

Anume:

1. Prundiș depus în figari regulate M.² 200.
2. Nășip aspru ales de petri M.² 370.
3. Nășip spălat și cernut M.² 50.
4. Piatra brută M.² 985 și
5. Cărămida Mii 140.

Supraveghierea și conducerea lucrărilor pentru procurarea acestor materiale — îl privește pe întreprinzător, precum și punerea la dispoziția epitropiei bis. a uneltelor necesare la cernerea nășipului.

Licitanții sunt datori a depune 10% vadiu în bani gata sau în hârtii de valoare. Comitetul parochial însă poate admite și licitanți pentru cari în lipsă de vadiu — girează persoane cunoșcute, cu avere și demne de toată încrederea.

Licitanții pot fi numai persoane cunoscute și probate în această meserie.

Comitetul își rezervă dreptul, de a da în întreprindere zidirea aceluia dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Planul și condițiile de licitare se pot vedea la oficiul parochial din Șugag.

Reflectanții nu au dreptul de a primi nici un fel de spese ori diurne pentru căștigarea informațiilor mai de aproape la fața locului — precum nici pentru participarea la licitație.

Șugag, la 24 Martie 1912 st. v.

Pentru comitetul parochial:

George Perlan
paroh-președinte.Nicolae Bogdan
epitrop I.**Lectură pentru aceia, cari suferă de stomac.**

„LYON, 5 Februarie 1897

Eu sufeream de multeori de răgăială amară, — Doamna Pombard, — soție de medic în Lyon. După mâncare îmi venia să vărs, iar în pântece căpătam arsuri grozave: eu simțiam veninul în stomac. aveam limba în nerânduială, în gură un gust neplăcut, dureri de cap și nu-mă plăcea nici un fel de mâncare, neavând do de nimic poftă.

Doamna Pombard

Din toate ce am probat: Magnesia, picături amare, tinctură Rhabarber etc., nu mi-a ajutat nimic. Într-o zi mi-a adus bărbatul meu din apotecă o sticlă cu Cărbunele Belloc și m'a silit, ca să iau din aceea.

Eu am luat cât conține două linguri de supă, după mâncare, și numai deodată am simțit ceva foarte plăcut în stomac. După două zile mi-a fost cu mult mai bine; răgăiala amară și neplăcută a încetat cu totul: am căpătat din nou apetit și poftă de mâncare. După opt zile am fost iarăși deplin sănătoasă și de atunci mă simțesc iarăși foarte bine. Semnat: Fanni Pombard născ. Martin.

De fapt ajunge întrebunțarea Cărbunelui Belloc, în dose de 2-3 linguri de supă după fiecare mâncare, ca astfel în câteva zile să vindecă orice dureri de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea unui alt mijloc nu s'au putut delătura.

Cărbunele Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, întoțește mistuirea și delătura orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mâncare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirii rele, contra arsurilor și junghiușilor în stomac, precum și contra durerilor de nervi ai stomacului și pântecelor. cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunele Belloc, care e prefăcut în pulvăr, este, al pune într'un pahar de apă curată sau cu zahăr, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunele Belloc poate numai ajuta dar nici când strica, în orice măsură s'ar lua. Se capătă în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imiteze cărbunele Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grijă ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să ia mai bine Pastile Belloc.

2-3 pastile după fie care mâncare și totdeauna când se simte dureri de stomac ajung, ca să producă o înăănătoșare sigură. Areste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a le lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se capătă în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru”, Piața mare Nr. 10, Aug. Teutsch, apotecă „La leu”, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs”, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs” Victor Roth urm. Carol Schmiedt, precum și în toate apotecele de preste tot locul.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 16 Aprilie st. n.:

Grâu	Cor. 16,—	pană 17,80	de hectolitru
Săcară	11,—	12,—	„
Oz	7,—	8,—	„
Cucuruz	11,60	12,40	„
Cartofi	3,40	5,—	„
Fasole	15,—	11,—	„
Pină Nr. 3	36,60	36,80	la 100 chilo
„ 4	35,88	35,80	„
„ 5	34,68	34,60	„
Glăniță	160,—	162,—	„
Însoare de porc	160,—	162,—	„
Sân brut	86,—	80,—	„
Sân de lumină	80,—	88,—	„
Sân de lumină topit	92,—	104,—	„
Săpun	66,—	66,—	„
Sân	4,60	6,—	„
Lemn de toacă plute	8,50	9,20	la met. cub
„ „ plucite	7,50	8,—	„
Spirț rasinat	2,25	2,30	la litru
Spirț ordinar	2,23	2,25	„
Carne de vită pentru supă Cor.	1,36	pană 2,—	la chilo
„ „ friptură	1,68	2,—	„
„ „ vitel	1,20	2,—	„
„ „ porc	1,20	1,60	„
Ouz 10 bucăți	—45	—57	„
Un pătrar de miel	—90	2,40	„
Carne de cal	—80	1,20	„

In BUDAPESTA in 17 Aprilie st. n.:

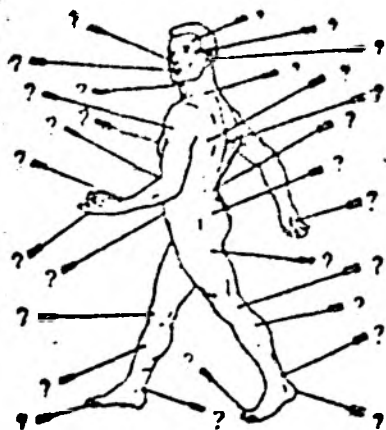
Grâu de Tisa 78 chilo-Cor.	11,62	pană 11,60	la 50 chilo
79	11,75	11,85	„
80	11,77	11,90	„
Săcară	10,30	10,50	„
Oz	9,85	9,95	„
Ovizi	10,35	10,75	„
Cucuruz nou	8,05	1,22	„

Prețul banilor în 17 Aprilie n.

	cumpără:	vând:
Calbani	Cor 11,31	11,30
100 Lei, hârtie	94,90	95,49
100 Lei, argint	98,—	94,90
Lire austrieci aur	21,45	21,65
(auz veriori: englezești)	24,—	24,20
100 marce, aur	117,80	118,25
100 hârtie	117,0	118,25
Napolea	19,07	19,17
100 hârtie, argint	255,50	254,80
100	242,—	245,—

Te doare ceva?

Atunci folosește „Fluidul Elsa“ și „Pilulele Elsa“ de la apotecarul de curte E. V. Feller în Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

I. Renumitul „Fluidul Elsa“ alui Feller, după experiențele noastre liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile; repede și sigur vindecă reumă (spure), elăbire de nervi, junghiiuri în coaste, influență, dureri de cap, de dinți, de spate, amorteală, durere de ochi, migrenă și multe nepomenite aci Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și git și morburii din curent ori răceală. Adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller“. 12 sticle mici sau 6 mari, ori 2 sticle speciale, K 5, franco.

II. Vestim apoi, că lumea f. loșește cu efect distins și sigur Pilulele-Rhubarber de mânat alui Feller, contra durerilor de stomac, șgireiuri, lipsă de poftă, arsuri de fiere, greață, ameteală, rigăeli, hamoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa:

Eugen V. Feller, apotecar de curte
in Stubica, Centrala Nr. 122 (Croatia).

De vânzare

este o casă constătătoare din 6 încăperi, curte spațioasă și o grădină mică. Venit anual 600 coroane. A se adresa: Sibiu, Strada Tunioșorului (Sagziganie) Nr. 74. 518 1-3

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cistite de mil de persoane de pretutindena, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurateice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

6 stupi de vânzare

5 în cosniță și 1 în castăn, în stare foarte bună. Să află la **Mafteiu Munthiu**, Sebeșul sășesc. 550 1-2

De esarândat

se află o moară cu 2 petri, mânăta cu apă, situată în loc potrivit în comuna Săliște lângă Sibiu. Informațiuni la Nicolae Sirbu proprietar în S. liște. 514 1-3

Un morar

care se pricepe la conducerea morilor cu benzin, ulei și gaz, își caută un post potrivit. Doritorii binevoiesc a se adresa la Foaia Poporului, de unde v. r. primi adresa respectivului. 547 2-3

De închiriat

se află în Săliște un local potrivit pentru boltă sau vr'un meseriaș. Sunt 2 odăi pentru prăvălie și 2 pentru locuit. Până acum a fost în local un orologier. A se adresa la **Dumitru Milea**, Săliște, strada București Nr. 997. 542 2-3

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 168.

Postsparcasa uug. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute în ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

Ingrădituri umitor de ieftine! Invențiune senzațională!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea neîntrecută a

impletitudii Hungaria

patentată. 459 10-12

Să fabrică numai din sârmă suflată cu zinc! Nu e de lipsă să fie văpsit. Prețul per metru cvadrat 30 fileri și mai sus.

Să poate procura la sigurul fabricant:

Alexandru Haidekker

fabrică de țesătură de sârmă, de ingraditură din impletituri și de gratii

Budapesta VIII, Ūlői út 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștiențios. — Prețurent ilustrat, gratis și franco.

O casă

constatătoare din 2 odăi, culină, curte, grădină, curte și un grajd, se află **de vânzare** din mână liberă. A se adresa: **Sibiu, Feldgasse Nr. 14.** 538 2-3

În Ocna Sibiului

unde sunt băi renumite se află **de închiriat, o casă** constatătoare din 8 odăi în etagiul prim, dinpreună cu o boltă și două cupatoare, aflătoare în parter, cari sunt potrivite pentru un **convigar**, ce își poate face aici un viitor frumos. Se închiriază casa toată, sau și numai o parte. A se adresa la „Foia Poporului”, de unde va primi adresa proprietarului. Pentru răspuns a se adăuga o marcă de 10 bani.

Fabrica de săpun și lumini

Mănată cu abur a lui **Inflințată la 1848.**

Meltzer în Sibiu

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Cisnădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate, indeosebi

Lumini de stearină și ceară

pentru biserici și înmormântări

Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânzătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri-curente se trimit la cerere gratis și franco.

Cel mai ieftin izvor de cumpărare!

pentru rețea (pânză) contra muștelor înpletitură de sârmă cu ghimpi, apoi înpletitură de sârmă suflată cu zinc pentru antrepozite
510 2-2 și închisori la

ANDREAS RIEGER
prăvălie de fier în Sibiu.

In fabrica de Var din Orlat

se arde și expediază prompt zilnic, în mare și mic

renumitul

Var de Orlat

liber de piatră și agură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

521 4-10

Lemn pentru clădiri!

Parchete de stejar de primul rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parchete **Neuschloss Nasicz** în Slavonia, precum și felul de **scânduri de brad, repe, plăci și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine prețuri recomandă și livrează 498 6-

Glanz, Szántó & Macelariu

magazin de lemn de lucru

Sibiu, strada Riului (Flussgasse) Nr. 6.

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele escutate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

161 49-7

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăsa păpuși buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Avem onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că la firma

HEINRICH RIEGER

fabrică de licheruri și prăvălie de vinuri

SIBIU, strada Gușteritei Nr. 7

am instalat un **depozit de bere** unde se capătă berea noastră atât în butoaie originale cât și în sticle umplute cu deosebită îngrijire, totdeauna în stare proaspătă. De aceea rugăm pe onorații consumatori, ca să se adreseze cu deplină încredere reprezentantului nostru.

Berea noastră se bucură de cel mai bun renume nu numai în țară ci și în străinătate, ba chiar și preste ocean. Noi exportăm cea mai multă bere din Ungaria. La toate expozițiile, unde am luat parte, am primit cel dintâiu premiu, și anume:

1896 în Budapesta

1904 în Florența

1906 în Viena

1900 în Paris

1905 în Palermo și Neapol

1908 în Londra

1911 în Turin

De aceea e îndreptățită convingerea noastră, că toți aceia, cari vând aceasta bere, vor desface cât mai multă.

Cu toată stima

Bereria cetățenească Steinbruch
societate pe acții.

531 2-2

Cel mai mare depozit!

Mărfuri de porzellan, sticlă și galanterie!

Articli pentru cadouri.
Pompadouri pentru dame.
Jucării pentru copii.
Obiecte de argint de China.
Obiecte pentru culină.

Oglinzi, licoane.
Lampe.
Festnice și policandre pentru biserici.
Tot felul de obiecte de sticlă pentru masă.

În prăvălia aceasta se vând mărfurile de metal ale fabricii din Berndorf.

Prețuri fixe, dar foarte ieftine.

416 7-10

Succesorul lui J. F. Schneider

Johann Weindel

Sibiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

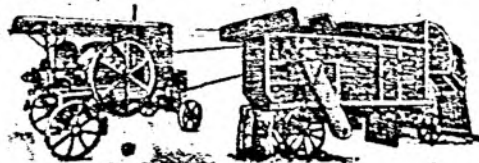
Frații Karczag în Budapesta.

La cea mai mare înaintare în prezent au ajuns

Locomobilele pentru păcură „EOS”

(„Eos” Hochdruck-Viertakt-Rohölokomobil)

508 5-

Cu informații și oferte gratuite servește cu plăcere reprezentantul

M. SCHÖNBERGER
SIBIU, Piața Hermann Nr. 8.

cari sunt patentate și au toate avantajile motoarelor Dicsel.

Cea mai ieftină și mai sigură putere motrică. — Spese pentru o putere de cal pe oară numai 3 fileri. — Nici un aparat de aprins. — Ori-când și, momentan gata de lucru. — Pentru îmblătire deosebit de potrivit. — Condiții avantajoase de plată.

De vânzare.

Din cauze familiare vând casa mea proprie, cu licență de-chisă și prăvălie de mărfuri diferite, trafic de tabac și vânzare de sare. Informațiuni mai deaproape de **Apfelbaum Mihály** în Alțina (Alezina, u. p. Ujegy-báz). 525 3-3

1 sau 2 băieți

dela 15 ani în sus se primesc la învățătură de măsurit, și zidărit, adică la orice fel de clădiri de lemn și de zid sau mobilărie. **Comșe Secuiu**, măiestru măsur și zidar în Rășinari (comitatul Sibiu). 3-2

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOII POPORULUI.

Bani mulți pot câștiga

Agenți și reprezentanți

cari doresc să cerceteze mușterii privați și posed limba germană sau maghiară. Proviziune mare pentru vînderea renumitelor noastre perdele de ferestri. Câștig particular foarte bun! Mostro franco. Corespondență în limba maghiară, germană, sârbo-croată, cehă și italiană.

Fabricile unite de rolete și jaloșii

J. & E. Glück, Rönigsberg a. d. Eger, Boemia.

Pentru agenți și oameni cari umblă și cu alte mărfuri de vânzare o un foarte bun izvor de venit.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BARBAȚI

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment

noutățile 59 67—

soarte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripțiile croitura cea mai nouă.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 56 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

57 65—

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 60—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace și trimiterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimarul Poporului“ pe 1912.

BAUFRAGER

Traversen

SAM. WAGNER

prima turnătorie de fer Sibiană, fabrică de mașini agricole, atelier de mori și mare prăvălie de fer în Sibiu.

Are onoare a recomanda onoratului public marele seu asortiment de tot felul de articli pentru edificări, precum:

Traverse, Chel, Fer pentru beton, Cement de Portland și Roman din Beocin, Trestie, Teer,

Carton câștrănit pentru învăli, Pânză de sârmă pentru îngrădit precum și tot felul de ferăstrăi aparținătoare la edificări pentru uși și ferestri cu prețurile cele mai reduse. Serviciu prompt și conștientos. 536 3—

Noutățile de primăvară

au sosit în

Warenhaus

(magazinul de tot felul de mărfuri)

Grünberger

Prețurile mele ieftine și fixe

precum și

bogata alegere în haine cu gust

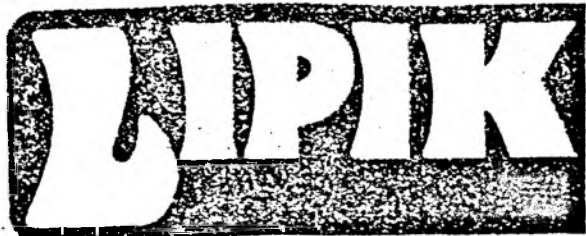
sunt cunoscute și recunoscute

de aceea e în interesul fiecăruia, ca să cumpere dela mine ce are de lipsă

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger

SIBIU, strada Cisnădiei

in Slavonia
Baie de cură
de rangul prim

Vindecă sigur:
Isoare calde, ce conțin
Iod alcalic muriat
Radioactiv!

reumatism, ischia, organele de
misture, diabetes, boalele de
constituție, boalele de copii, du-
rerile de stomac și exudate.
64°C. Cură de vară
și de iarnă

Prospecte se trimit la dorință gratis.

AVIZ.

Aducem la cunoștința onoratului public că
ne-am deschis o

Prăvălie pentru vâpsitul și curățitul hainelor

unde vâpsim și curățim haine pentru domni și
dame, lucruri de mână și tot felul de lucrări,
cari se țin de aceasta branșe, pe lângă prețuri
foarte ieftine, execuție frumoasă și grabnică.
Rugăm onoratul public pentru binevoitorul său
sprijin. 478 4-4

GREGUS și FINZLER

Prăvălia: **SIBIU**, str. Măcelarilor 5.
Vâpsitoria: **SIBIU**, str. Ranicher 12.

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghetel

4 părechi de ghetel numai pentru Cor. 8—
Pentru luțarea de plată a mai multor fabrici
mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de
ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea cu
vând ori și cui 2 părechi de ghetel cu șinoare pen-
tru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau
negră, galozate, cu capă, cu talpa bătută tare cu
cule, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după
măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 8—
Expedare cu rambursă. 13 27—

C. GRÖNER, export de ghetel, Cracovia Nr. 193.
Schimbul e admis și banii retour.

Cărbuni dela Lupeni!

(Lupényer Nusskoks)

recolonși pentru ateliero de lăcătuși și covaci,
precum și încălzitul locuințelor, recomandă cu
prețuri foarte ieftine 463 8-10

EDUARD ZIMMERMANN

Sibiu, strada Trenului (Bahngasse) 14.
TELEFON Nr. 230.

Un deposit de vânzare la JOSEF ZIMMERMANN,
Sibiu, strada Ocnel (Burgergasse).

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bar-
tilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiu;
la farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27;
strada Căminădiei 50; ulița Turnului (Saggasse); ulița
Ocnel 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei
și str. Căminădiei. In Blășița: farmacia lui Herbert.
Bebeșni-ăsesc, farmacia Lederhiller; Sighișoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit
sticle cu 5 cor. 80 fil. franco 56 26—

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de mo-
toare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla
ceva piedecă la motor. De aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de
căpetenie le este venitul ce-l au ei in urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește.
Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare Ferd. Zaller Sibiu—Nagyszeben
Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine ca ori unde. 488 7—

Se primesc și esecută tot felul de **reparaturi** și schimbări in construcție.
MULTE SCRISORI DE RECUNOȘTIȚĂ.

Fabricație din patrie!

Berea de Paști

din Bereria

Rudolf Habermann in Sibiu

să nu lipsească pe Paști dela nici o masă.
Până când ajunge depozitul se capătă
aproape in toate restaurațiunile, cărcimele și
prăvăliile de preste tot locul.

531 3-4

March de scutire »Anker«

Liniment. Capsici comp.,
(343 22-42) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în ștule
cu marca de scutire »Anker« și cu numele
Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 1'40 și
C. 2.— să capătă aproape la toate farmaciile.
Depozit principal la Iosif Török, far-
macist in Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” in Praga :
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

Atelier de curelărie, șelărie și coterărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)
Strada Căminădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat in articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport
și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide
și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.
Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent in deposit. 62 34—

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.
Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
Comande prin postă se efectuesc prompt și conștientios.
Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la
cele mai fine, coperitoare (foluri) de cai și cofere de călătoris.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înalțate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, resolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbește în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Făc tot felul de mijlociri comerciale și comenzi.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Mare alegere
in

Vinuri albe și roșii

Prețuri moderate.

Oa vinurilo sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Căștigul cel mai mare eventual un milion marcs.	Anul de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat.
---	---------------	-------------------------------------

Șanzele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige

18 milioane 781.000 marcs.

In urma guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat cam cu 40% față de mai înainte, prin ceea ce aceasta loterie are cele mai bune șanze de câștig. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600,000 de marcs

Iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marcs.

Celelalte câștiguri mai mici pot fi eventual de:

900,000 marcs	305,000 marcs
890,000 >	303,000 >
880,000 >	302,000 >
870,000 >	301,000 >
860,000 >	300,000 >
850,000 >	200,000 >
840,000 >	100,000 >
830,000 >	90,000 >
820,000 >	80,000 >
810,000 >	70,000 >

precum și multe câștiguri de câte 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 marcs etc.

In total loteria conține 100.000 de lozuri, din cari 66.028 de numeri — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebuie să se trase.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasă primă sunt: 536 2—

Loz întreg 10 M. 12 K.	Loz de jum. 5 M. 6. — K.	Sfert de loz 2.50 M. (3 — K.)
------------------------	--------------------------	-------------------------------

Planul oficial de lozuri provăzută cu emblema statului în care sunt espusa prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comanda rog acuma sau cel târziu până la

3 Maiu n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 1010)

Tăiași aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 1010)

Trimite-mi — (Loz întreg à 10 Marcs (12—K. > de jumătate > 5 > (6.—) > de un sfert > 2.50 > (3.—))

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat / Co nu-i dorit. Trimiteți cu rambursă / să se ștergă.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 55—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo; în-părătoarii se înmulțesc mereu.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapiserie de primul rang.

Executăm toate lucrările de ipse în lucrări noi și vechi. Orice comanda se execută prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanță și cu prețurile cele mai moderate. 333 25—

Apelând la sprijinul On. public românesc, scriem

Cu toată stima

Telefon Nr. 47.

Petruțiu & Platz

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul“ însoțire economică Elisabethopol (Erzsébetváros Kis-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distinctă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soiuri de vin și de mază, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

însoțirea economică **„Mugurul“** Elisabethopol Erzsébetváros

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane.**

Școlile noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Bomâni, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele.

ANTON JURATSCH

pantofar pentru domni, dame și copii

SIBIU, strada Urezului Nr. 11.

Recomandă în atenția onoratului public din loc și provincie

prăvălia sa de încălțăminte

pregătite în atelierul său, după cerințele modei și ortopediei, cu prețuri foarte moderate.

Reparaturi execut ieftin!

491 7—

Total se pregătește în atelierul propriu. Prețurile cele mai moderate.

Material prima calitate. Serviciu prompt.